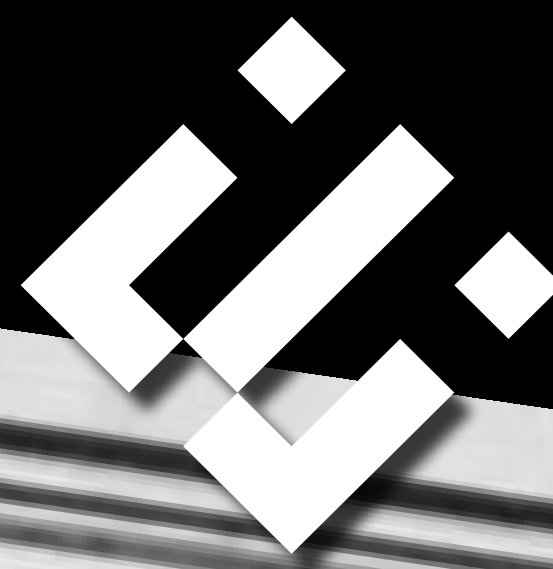

ESTÜ
a k t i f

TIME

The Weekly News-Magazine

ESTÜ'NÜN UMUDA
UZANAN ELLERİ

ESTÜ'NÜN HERBARYUMU

ESTÜ-WD 500

İçindekiler

- Bizden
- Rektör Hoca'nın 10 Kasım Mesajı
- Hüznün Tanığı Manşetler
- 10 Kasım 193[∞] Video
- Eskişehir Teknik Üniversitesi'nin Yaşayan Laboratuvarı: Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Herbaryumu
- Farkındalık Yaratan Birim: Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Birimi
- İzmir Saat Kulesi Karikatürü, Prof. Dr. Barış Baklan
- Eskişehir Teknik Üniversitesi'nin Umuda Uzanan Elleri: Hasan Polatkan Hava Limanı Kurtarma Ve Yangınla Mücadele Birimi
- Siz Çekin, Yazın, Biz Yayımlayalım: İpek Çadırı
- ESTÜ-WD 500
- Tayfun Koçak Çin'den Bildiriyor: Çin'de Sosyal Yaşam
- Sanayi Sonsuz Sınır: Yasin Çakır Un Fabrikası
- Beş Kitap Beş Dünya
- Lezzet Hikayeleri Kahve Altı Kahvaltı: Acıktım
- Tarihten Bilimsel Notlar: Benjamin Franklin
- Eskişehir
- Basında Biz

Adres: Kurumsal İletişim Birimi
Eskişehir Teknik Üniversitesi
İki Eylül Kampüsü
26555 Tepebaşı / ESKİŞEHİR
Santral: +90 222 321 35 50

www.eskisehir.edu.tr
<https://eskisehir.edu.tr/universitemiz/estu-aktif>

ISSN: 2718-0018

ESTÜ Aktif

İmtiyaz Sahibi

Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu

Yayın Yönetmeni

Prof. Dr. Abidin Kılıç

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Ertuğrul Algan
Doç. Dr. Burçin Yersel
Dr. Öğr. Üyesi H. Selçuk Kıray
Dr. Öğr. Üyesi Asuman Kaya
Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan
Öğr. Gör. Dr. Arzu Çelen Özer
Öğr. Gör. Alper Bayrakdar

Röportajlar

İhsan Tarık Çelik
Mine Fakılı

Fotoğraf

İhsan Tarık Çelik

Görsel Yönetmen

Dr. Öğr. Üyesi H. Selçuk Kıray
Öğr. Gör. Alper Bayrakdar

Tasarım

Öğr. Gör. Alper Bayrakdar

Bizden,

20. sayımız ile karşınızdayız. İlk yılımızı bitirmeye az kaldı ve ilk günkü heyecanla da çalışıyor ekibimiz. Üniversitemizin dışa bakan yüzlerinden biri olarak, daha çok çalışarak Estü Aktif'in kalitesi her geçen sayıda yükselecektir.

Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk aramızdan ayrılalı 82 yıl oldu. Dünya üzerinde bu kadar sevilen bir lider daha var mıdır? Kurduğu Cumhuriyet'i ve ilkelerini, izinde yürüyen gençliğe emanet etmişti. Cumhuriyet ve İlkeleri yaşıyor ve ilelebet yaşayacak.

Bu sayımız oldukça geniş bir içeriğe sahip. Ulu Önderimizin aramızdan ayrılışının dünya ve ülkemiz basınındaki yansımalarına yer verdik.

Üniversitemiz Fen Fakültesi'nde yer alan Herbaryum ve Uydu ve Uzay Bilimleri Enstitüsü'nde ses getirecek bir çalışma WD-500'ü tanıtıyoruz size.

İzmir 9 Eylül Üniversitesi' den bir selam Prof. Dr. Barış Baklan'dan. Bu anlamlı Karikatür için teşekkür ederiz.

İzmir-Seferihisar yakınlarında yaşanan büyük depremin acılarını sarmak. Acıyı yaşayanlar için imkansız olsa gerek. Üniversitemiz depremde zarar gören insanlarımızın yanındaydı. Sn. İbrahim Mergen yaşadıklarını anlattı. Varlıkları ile güç verdiler bizlere, güven verdiler.

Deniz Kumundan Ev Yapacak Çocuklardı...Şimdi koca koca adamlar para kazanmak adına deniz kumundan ev yapıp çocukların başına yıkıyor. Hem de kaçınıcı kez. Bakalım yine seyirci mi kalınacak? "İpek Çadırı" başlıklı nefis yazısı ile Porsuk Meslek Yüksekokulu Radyo ve Televizyon Teknolojileri Programı 1. Sınıf Öğrencisi Emine Zehra Öztürk'ü konuk ettik. Nefis yazısı için kendisine teşekkür ediyoruz.

Tayfun Koçak Çin'den bildiriyor ama son kez. Bir de uygun zamanı olduğunda bu serinin sonunda elektrikli otomobilleri yazacak. Çok teşekkür ediyoruz, başarılar diliyoruz.

Sanayi Sonsuz Sınır bize yine Eskişehir Sanayi Tarihi'nden eşsiz sayfalar açıyor. Tarihin her sayfası, geleceğe bir ders aslında. Bu anlamda Sanayi Sonsuz Sınır önemli bir görevi yerine getiriyor.

5 Kitap tavsiyesi ve tabi ki açılan beş dünyanın kapısı anlamında. Okumanızı tavsiye ediyoruz.

Lezzet Durakları serisini tamamlıyor bu sayımızdaki yazısıyla. Şehrimizin adına önemli bir iş çıkardılar. Geleceğe not düştüler. Bu seriyi hazırlayan Başak Kalkan, Tarık İhsan Çelik ve Mine Fakılı' ya teşekkür ediyoruz.

Tarihten Bilimsel Notlar, Ertuğrul Hoca'nın Eskişehir'i sayımızın Basında Biz'den önceki son bölümleri.

Sağlığımız her şeyden önemli. Lütfen Pandemi kurallarına uyalım, uymayanları uyaralım.

Umarız kısa zamanda pandemi sona erer ve eski normalimize döneriz.

Sağlıklı günler dileriz.

ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ESKİŞEHİR TECHNICAL UNIVERSITY

Milletine duyduğu sonsuz güven ve inançla çıktığı zorlu yolda, milletimizi müşterek bir ideal etrafında birleştirmeyi başaran Gazi Mustafa Kemal Atatürk, İstiklal Mücadelemizi Cumhuriyetimizin kuruluşuyla taçlandırmıştır. Ulu Önder'in mücadelecisi ve kurucu vasıflarını gençlerimize ve çocuklarımıza anlatmak, onun 'en büyük eserim' dediği Cumhuriyetimizi ilelebet yaşatmak ve daha ileriye taşımak için üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirmek için tüm gücümüzle çalışıyoruz.

Eskişehir Teknik Üniversitesi olarak, demokrasi ile taçlandırılmış Cumhuriyetimiz sayesinde fikri, vicdanı ve irfanı hür nesiller yetiştiriyor, Ülkemizi 2023 yılı hedeflerine taşıırken ideallerimiz ve azmimizle daha fazla çalışmaya ve üretmeye devam ediyor, bilimin açtığı yolda emin adımlarla ilerliyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle, ebediyete irtihalinin 82. yıl dönümünde ilelebet payidar kalacak Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü bir kez daha rahmetle, minnetle ve şükranla anıyoruz.

Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu
Rektör

HÜZNÜN TANIĞI MANŞETLER

10 KASIM 1930

Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan

Alman VOLKISCHER BEOBACHTER Gazetesi- Atatürk Türkiye'yi tek düşman kalmaksızın bırakmıştır. Bu, zamanımızın hiçbir devlet şefinin başaramadığıdır.

"Atatürk Öldü" başlığı ile veren Alman Börsen- Zeitung Gazetesi Atatürk'ten "En Büyük Türk" olarak bahsetmekle beraber, haleflerinin onun mirasını korumaları gerektiğini de vurgulamıştır.

Fransız Gazetesi Ce Soir -"Kemal Atatürk Öldü." Yeni Türkiye'nin kurucusunun olağanüstü yaşamının, Cmhuriyetin kuruluşunun 13. yılı münasebetiyle yapılan coşkulu kutlamalarından kısa bir süre sonra sona erdiğini yazarken haberin devamında, Atatürk'ün kayda değer bir stratejist general ve tedbirli bir siyasetçi olduğu vurgulanmıştır.

Paris merkezli Excelsior - "Modern Türkiye'nin Kurucusu Kemal Atatürk Dün Sabah Vefat Etti"

Fransız gazetesi Le Figaro “Cumhurbaşkanı Atatürk’ün Vefatı” başlığı ile Mustafa Kemal Atatürk’ün ölümüne ilk sayfada yer vermiştir.

Fransız gazetesi Paris Soir “Kemal Atatürk vefat etti” başlığı ile Ulu Önder’in vefatını yayımlarken inkılâpları hakkında değerlendirmede bulunmuş ve şöyle yazmıştır; “... Muzaffer bir general olan Türklerin babası yeni Türkiye’yi yarattı, sultanları kovdu, kadınlara hürriyet verdi, fesi kaldırdı ve memleketinde radikal bir değişiklik yaptı.”

Yugoslavya’nın resmî gazetesi Pravda- “Türkiye Cumhuriyet’inin büyük şefi Kemal Atatürk dün sabah vefat etti” başlığı ile Mustafa Kemal Atatürk’ün aramızdan ayrılışını duyurmuştur.

Avusturya basınından Neue Freie Presse - “Kemal Atatürk Öldü.”

Macar basınından Rendelet - "Yüzyılımızda, 'olmayacak hiçbir şey yoktur' şeklindeki tarihi gerçeği ispatlayan ilk adam ölmüştür."

Yugoslav basınından Politika – "Dünya şimdiye kadar kürsülere çıkmış en değerli halk liderini, cumhurbaşkanını ve çağdaş tarihin Yakın Doğu'daki en büyük devlet adamını yitirdi."

ABDbasınından "Chicago Tribune" – "Modern Türkiye'nin Kurucusu"

Alman VOLKISCHER BEOBACHTER Gazetesi- Atatürk Türkiye'yi tek düşman kalmaksızın bırakmıştır. Bu, zamanımızın hiçbir devlet şefinin başaramadığıdır.

Birleşik Krallık The Daily Telegraph - “Modern Türkiye’nin YarATICısı. Modern Türkiye’nin YarATICısı” başlığı altında yayımladığı başmakalesinde Atatürk için; “Devrimiz, ne lüzumlu varlıkların ve iktidarların uğradığı süratli değişikliklere şahit olmuş ve birçok kuvvetli adamların ansızın otokratlığa yükseldiklerini görmüştür. Tarih bu adamların başarılarını araştırdığı zaman, Atatürk’ten başkasının birmilleti ve devleti yeniden kurmak hususunda daha hayret verici, daha iyi ilhamlı bir şekilde hareket etmediğine karar verebilir.”

ABD The New York Times- “Osmanlı Devleti’nin daima harpçi bir devlet ve Atatürk’ün bizzat kendisinin de senelerce generallik etmiş, nihayet bir gazi yahut da bir fatih olduğu hatırlanırsa bu vaziyetin dikkate değerliği büsbütün meydana çıkar. Atatürk, şimdi hem memleketinin kalkınma ve yeniden imarını amir bir siyasa, hem de gerek komşuları ve gerekse bütün dünya da dostça münasebetler tutma yolunu kollamaktadır. İçerde barış ve dışarıda barışı esas prensip olarak kabul etmiştir. Atatürk, barışı samimi olarak istiyor. Mazideki savaşların memleketin başına hesapsız ziyanlar getirmiş olduğunu bildiği gibi bu savaş bahsi hususunda da bu derece hassas ve müdrik olan yegâne kudretli önder görülmektedir.”

KAYNAKLAR

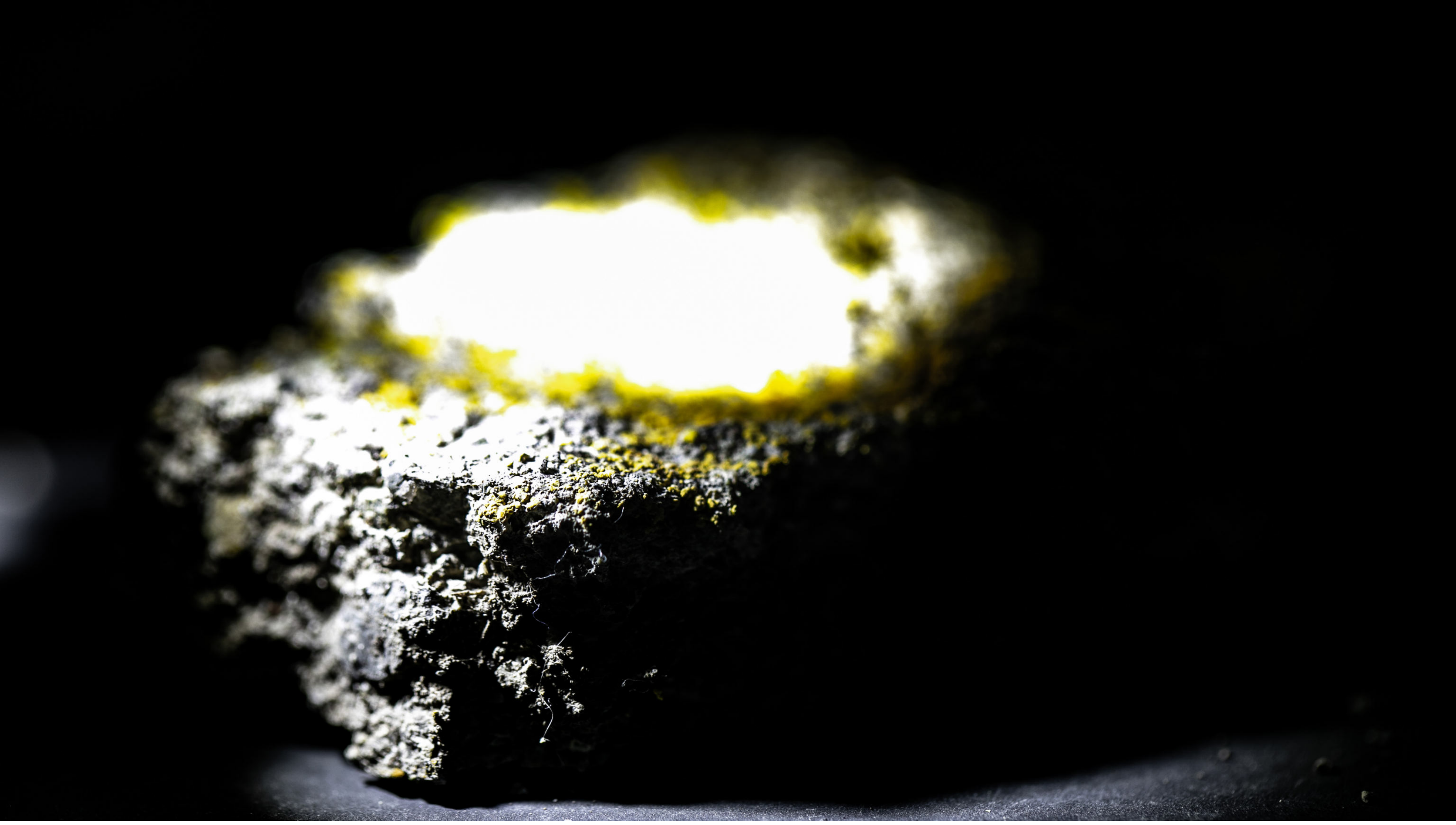
- <https://journo.com.tr/10-kasim-mansetleri-haberler>
- Abdullah Özkan arşivi, <https://onedio.com/haber/dunya-agladi-ataturk-un-vefati-sonrasinda-dis-basinda-cikan-ovgu-ve-huzun-dolu-35-manset-848270>
- Nurcan TOKSOY (2006). Avrupa Gazetelerinde Atatürk'ün Ölümüyle İlgili Olarak Çıkan Haber ve Yorumların Türk Basınına Yansıması, Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi, 37-38, Mayıs-Kasım 2006, ss. 141-186

10 KASIM 1930

Dr. Öğr. Üyesi H. Selçuk Kıray

ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ’NİN YAŞAYAN LABORATUVARI: FEN FAKÜLTESİ BİYOLOJİ BÖLÜMÜ HERBARYUMU

İhsan Tarık Çelik
Mine Fakılı

Öğrenci merkezli eğitim öğretim politikalarını yenilikçi dokunuşlarla kalıcı kılmak için çağın izini süren Eskişehir Teknik Üniversitesi, öğrencisine deneyimleyerek öğrenme konusunda sınırsız imkan sunuyor. Güçlü fiziksel altyapısı, araştırma merkez ve laboratuvarları ile öncü üniversiteler arasında yer alan Eskişehir Teknik Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Herbaryumu, öğrencilere ve tüm araştırmacılara kapılarını açıyor. Eskişehir Teknik Üniversitesi’nin yaşayan laboratuvarını tüm yönleri ile Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ayşen Türk ile konuştuk.

Hocam öncelikle sizi yakından tanıyabilir miyiz?

Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Botanik Anabilim Dalı’ndan 1982 yılında mezun olduktan sonra aynı yıl lisansüstü çalışmalarına likenlerle başladım ve halen aynı konuda çalışıyorum. Uzmanlık alanlarım Türkiye Liken Çeşitliliği, Değişen Çevresel Koşulların Likenlerle Belirlenmesi, Likenlerin Çeşitli Biyolojik Aktiviteleri. Bu kapsamda uluslararası ve ulusal indekslerde taranan dergilerde makalelerimin yanında 35 yıllık emeğe dayanan ve 2017 yılında ANG Vakfı tarafından yayınlanan Türkiye Likenleri Listesi adlı, iki yazarlı bir kitabım da başvuru kaynağı niteliğinde.

Herbaryum nedir?

Herbaryum, özel yöntemlerle kurutulan bitki örneklerinin saklandığı mekândır. Herbaryumda arşivlediğimiz her örneğin araziden, yerleştirildiği rafa kadar yolculuğunda bilimsel birikim ve yoğun emek içeren aşamalar bulunur: Araziden topladığımız her bitki örneğini kurutup herbaryum materyali haline getiremeyiz. Toplama aşamasında, bitkiyi bilimsel olarak tanımlayacağımız kök, çiçek, yaprak, tohum gibi kısımlarını içeren örnekler almamız gerekir. Bazen ardışık mevsimlerde aynı lokaliteyi birden çok kez ziyaret ederiz. Arazide çiçeğin o andaki rengi, ağaç ise boyu gibi rafataşıyamayacağımız özellikleri hemen not alıp mümkünse fotoğrafla belgeleriz. Daha sonra, kâğıt ve kartonların arasına düzgün bir biçimde yerleştirip presleriz. Pres kartonlarının kuruyuncaya kadar her gün değiştirip bozulmasını önleriz. Bu arada, topladığımız diğer taze örnekler üzerinde mikroskopik gözlem, çeşitli kimyasal analizler ve gerekiyorsa moleküler taksonomik çalışmalarla doğru bilimsel ismi belirleriz. Kuruyan örnekleri standart ölçülerdeki herbaryum kartonlarına yapıştırıp etiketledikten ve herbaryum kayıt sistemine işledikten sonra bilimsel düzende sıralanmış koleksiyon dolaplarımıza yerleştiririz.

Herbaryumlarda sadece bitki koleksiyonları mı bulunur?

Tohumlu Bitkilerin yanında, Karayosunları, Ciğerotları, Atkuyrukları, Eğreltiler Likenler ve Algler de farklı özel yöntemlerle kurutularak herbaryumlarda saklanır.

“Fotosentez yapan tüm canlılar doğanın diğer parçaları gibi korunmaya muhtaç üreticiler durumundadır. Doğal beslenme ya da doğal ilaç sloganını uygulamak için ihtiyaç duyduğumuz ilk kaynak ise herbaryumlardır”

Herbaryumlardan kimler yararlanır?

Bitkiler, suyunu, likenler ve diğer fotosentez yapan canlılar, her açıdan doğanın temel üreticileridir. İnsanın ortaya çıkışından bu yana aldığımız nefes, gıdamız, şifamız, inşa ettiğimiz barınağımız olduğu için hiç tükenmeyeceğini sanırız. Günümüzde ise, fotosentez yapan tüm canlılar doğanın diğer parçaları gibi korunmaya muhtaç üreticiler durumundadır. Tehlike altındaki türlerin belirlenmesinde başvurulacak ilk kaynak herbaryumlardır. Doğal beslenme ya da doğal ilaç sloganını uygulamak için ihtiyaç duyduğumuz ilk kaynak da herbaryumlardır. Kirlettiğimiz doğanın iyileştirilmesini sağlayacak bitkileri nerede bulacağımızı da buradan öğreniriz. En önemlisi, az önce anlattığım aşamalarda titizlikle ve bilimsel olarak doğru isimlendirilmiş örneklerle ulaşabileceğimiz adres herbaryumlardır. İnternette dolaşan fotoğraflara benzeyen bitkilerle şifa bulmak yerine zehirlenebilir ya da ölebilirsiniz. Kısacası, eczacılık, modern ve alternatif tıp, mühendislik gibi uygulamalı bilim dallarındaki pek çok çalışmanın literatür taraması aşamasındaki ilk adımlardan biri herbaryum ziyareti ve botanikçilerle iş birliği içinde olmaktır.

Dünyada ve Türkiye’de ilk herbaryumlar ne zaman kurulmuştur?

Eldeki bilgilere göre bitkiler ilk kez 16. yüzyılın ortalarında İtalya Pisa Üniversitesi’nde kurularak herbaryum materyali halinde saklanmaya başlanmıştır. Ülkemizde ise Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi bünyesinde 1933 yılında kurulmuştur.

“Eczacılık, modern ve alternatif tıp, mühendislik gibi uygulamalı bilim dallarındaki pek çok çalışmanın literatür taraması aşamasındaki ilk adımlardan

biri herbaryum ziyareti ve botanikçilerle iş birliği içinde olmaktadır.”

Eskişehir Teknik Üniversitesi Fen Fakültesi Herbaryumu ne zaman kurulmuştur?

Eskişehir Teknik Üniversitesi Herbaryumu 1986 yılından bu yana Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü öğretim elemanları tarafından toplanan çeşitli bitki ve liken örnekleri ile oluşturulmuş ve geliştirilmiştir. Bu tarihten sonra üniversitenin 1993 yılında bölünmesinin ardından tekrar yapılandırılmıştır. Fen Fakültesi binasının 2001 yılında hizmete girmesiyle olanakları iyileşmiş ve rahat çalışılabilir bir mekân haline dönüşmüştür. Şu anda herbaryumumuza 19645 örnek kayıtlıdır.

“Zenginliğin kaynağı, bölümümüzün Türkiye likenlerine yönelik çok sayıda TÜBİTAK ve üniversite destekli projenin yürütüldüğü bir merkez olmasıdır”

Eskişehir Teknik Üniversitesi Herbaryumu, Türkiye’deki en kapsamlı liken koleksiyonunu sahip. Özellikle liken açısından herbaryumun zengin olmasının bir nedeni var mıdır?

Liken, mantarlar, algler ve siyanobakterilerin birlikteliği sonucunda oluşan bir ortak yaşam türüdür. Çevre koşullarının izlenmesinin yanında likenler, çeşitli hastalıkların tedavisinde gelecek vaat eden bileşikler içermeleriyle çok sayıda güncel çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Herbaryumumuzda 1980’lerin başından bu yana çalışma arkadaşlarımla birlikte Türkiye’nin hemen her bölgesinden topladığımız büyük bir liken koleksiyonu

vardır. Zenginliğin kaynağı, bölümümüzün Türkiye likenlerine yönelik çok sayıda TÜBİTAK ve üniversite destekli projenin yürütüldüğü bir merkez olmasıdır.

Eskişehir Teknik Üniversitesi Fen Fakültesi Herbaryumu Uluslararası Herbarium Kataloğu’na kayıtlı herbaryumlar arasında yer alıyor. Bu başarının ardındaki dinamikleri öğrenebilir miyiz?

Eskişehir Teknik Üniversitesi Fen Fakültesi Herbaryumu ANES kısaltması ile Index Herbariorum’a kayıtlı dünyadaki 3100 herbaryumdan biridir. Bunu bir başarı öyküsünden çok, araziden laboratuvara, oradan da arşive kadar düzenli ve özverili çalışmanın sonucunda ortaya çıkan bir durum olarak değerlendirmek gerekir.

Herbaryumda yer alan diğer bitkileri yakından tanıyabilir miyiz?

Herbaryumumuzda çoğunluğu Eskişehir ve çevre illerden toplanmış Karayosunları ve Tohumlu Bitki örnekleri kayıtlıdır. Bu koleksiyonlar, bölüm elemanlarımızın lisansüstü tezleri ile gerek floristik gerekse ekolojik çalışmaları konu alan projelerinin ürünlerini içermektedir. Eskişehir’de yayılış gösteren Türkiye endemikleri de koleksiyonumuzda yer almaktadır.

Herbaryum’da bitki türü örnekleri yıllarca muhafaza ediliyor. Bu bitki türü örneklerinin zarar görmeden saklanabilmesi için uygulanan özel bir yöntem var mı?

Avrupa’nın pek çok ülkesinde köklü bilim kültürünün bir sonucu olarak herbaryumlar yangınlar ve savaşlara rağmen yüzlerce yıldır yaşatılmaktadır. Sürekliliği sağlamak için geçmiş yıllarda belli aralıklarla çeşitli kimyasal maddeler uygulanmıştır. Günümüzde ise mekânda

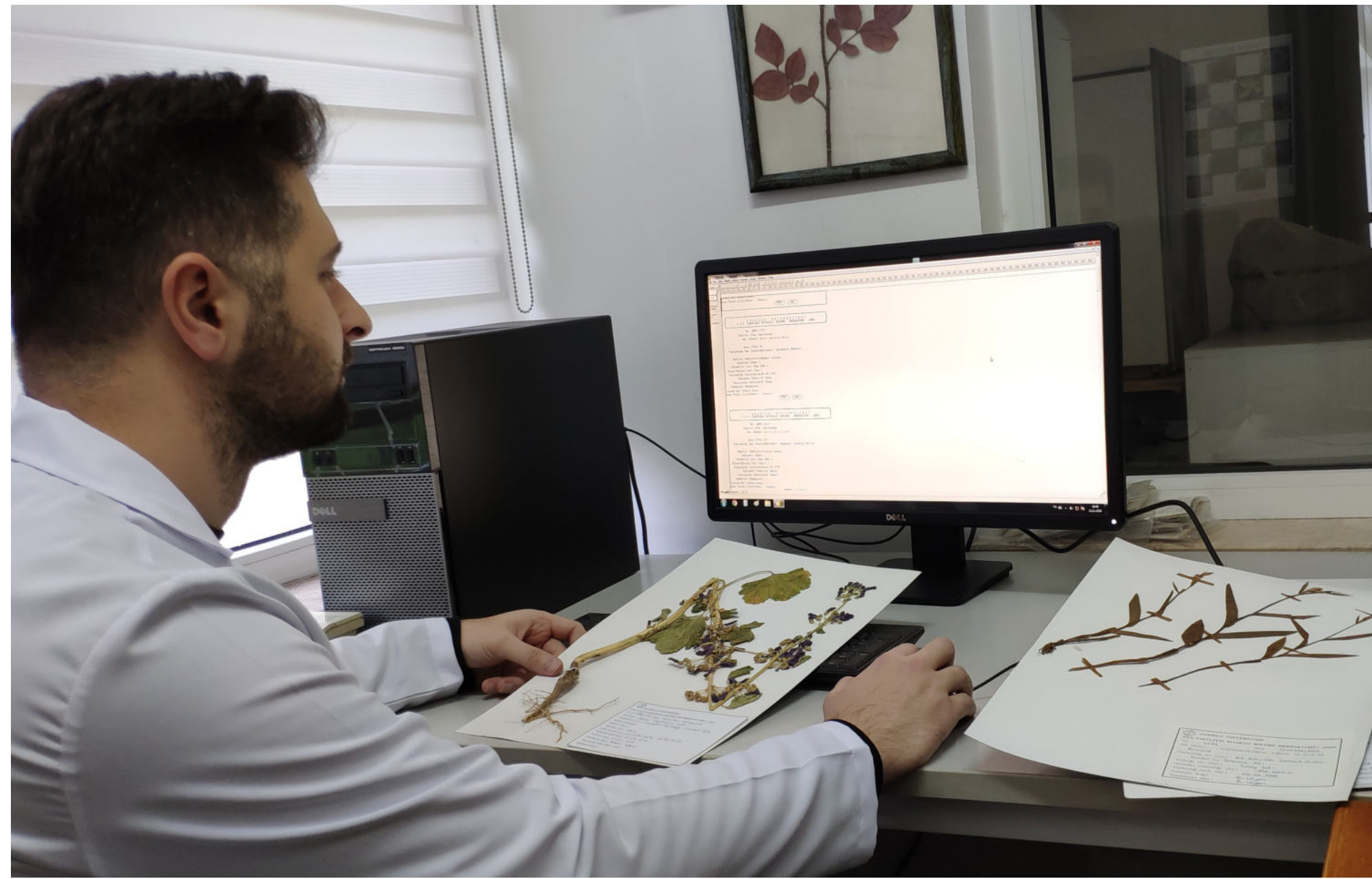
sürekli düşük nem ve sıcaklık koşullarının sağlanmasının yanındaderindondurucudabekleterekzararlılarınbertaraf edilmesi en yaygın yöntemdir. Herbaryumumuzda temel olarak bu yöntemi kullanıyoruz.

“Kayıt ve koruma çalışmalarını son on beş yıldır gönüllü veya burslu lisans ve lisansüstü öğrencilerimizle birlikte yürütmeye çalışıyoruz.”

Hâlihazırda herbaryuma eklenen bitki türleri var mıdır? Herbaryumumuza kayıtları koleksiyon kısmına alınması gereken yaklaşık bin örnek hazırlık bölümünde birikmiş durumda. Destek personelimiz olmadığı için kayıt ve koruma çalışmalarını son on beş yıldır gönüllü veya burslu lisans ve lisansüstü öğrencilerimizle birlikte yürütmeye çalışıyoruz. Mezun olan öğrencilerle birlikte tecrübe ve birikimin de kaybı söz konusu olduğu için maalesef koleksiyonumuzu genişletmek ve korumanın bir başarı öyküsüne dönüşmek üzere olduğunubelirtmem gerekiyor.

Son olarak hocam öğrencileriniz. Herbaryumun Biyoloji Bölümü öğrencileri için katkılarını öğrenebilir miyiz?

Öğrencilerimiz bölüm programında yer alan çeşitli dersler sırasında, yukarıda belirttiğimiz hazırlık sürecinin bütün aşamalarında yer almaktadır. Herbaryumu soğuk bir arşiv değil, yaşayan bir laboratuvar olarak algılamalarını sağlıyoruz. Ayrıca, bilim kültürü, eldeki verilerin bilimsel yöntemlerle belirlenip saklanması ve korunması konusunda öğrencimizin hayat boyu anımsayacağı uygulamalı bir eğitim sürecinden geçtiğine inanıyorum.

FARKINDALIK YARATAN BİRİM: PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK BİRİMİ

İhsan Tarık Çelik

Günümüz dünyasında başarıya giden yol “kendi”ni bulmaktan geçiyor. Başarılı bir gelecek, bilgi ve becerilerle donatılmış bir birey, sosyal beceriler kazanmış profesyoneller olmak hedefi ile Eskişehir Teknik Üniversitesi ailesinin bir parçası olan herkesin yolu önce “kendi”ne sonra başarıya açılıyor kuşkusuz. Kendini arayan ve başarılı bir yaşamın sırlarını keşfetmek isteyen tüm ESTÜ ailesinin yanı başındaki akıl hocası “Psikolojik Danışma ve Rehberlik Merkezi”. Bu sayımızda farkındalık yaratan birimin hikayesini Öğr. Gör. Hifa Nazile Yıldız’dan dinledik.

Hocam öncelikle sizi yakından tanıyabilir miyiz?

Yaklaşık bir yıldır üniversitemizin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Biriminde öğretim görevlisi olarak görev yapmaktayım. Gazi Üniversitesi’nden mezun bir psikolojik danışmanım. Üniversiteden önceki eğitimimi memleketim Tokat’ta tamamladım. Anadolu Öğretmen Lisesi’nin son mezunlarındanım. Liseden beri eğitim hayatınıniçindeydimslında. Üniversitemizde çalışmadan önce bir proje kapsamında savaştan etkilenen çocuk ve yetişkinlerin psikolojik uyumlarının sağlanması konusunda çalışıyordum. Orada çocuklarla çalışma fırsatım oldu ve bu

anlamda kendimi geliştirmek için Yaratıcı Drama Liderlięi, Oyunla Terapi, Resim Analizi gibi alanlarda eğitim aldım. Mesleęimiz doğrudan insanla ilgili olduğu için çok boyutlu ve sürekli kendinizi geliştirmeniz gerekiyor. Ben de çalıştığım alana göre kendimi geliştirmeye devam ediyorum. řu an Gazi Üniversitesi'nde doktora eğitimim, bununla birlikte Aile Danışmanlığı ve Felsefe eğitimim devam ediyor. Bu arada üniversitemiz kurumsal dergisi ESTÜ Aktif'in sıkı bir takipçisi olduğumu, ilgiyle takip ettiğimi söylemek isterim.

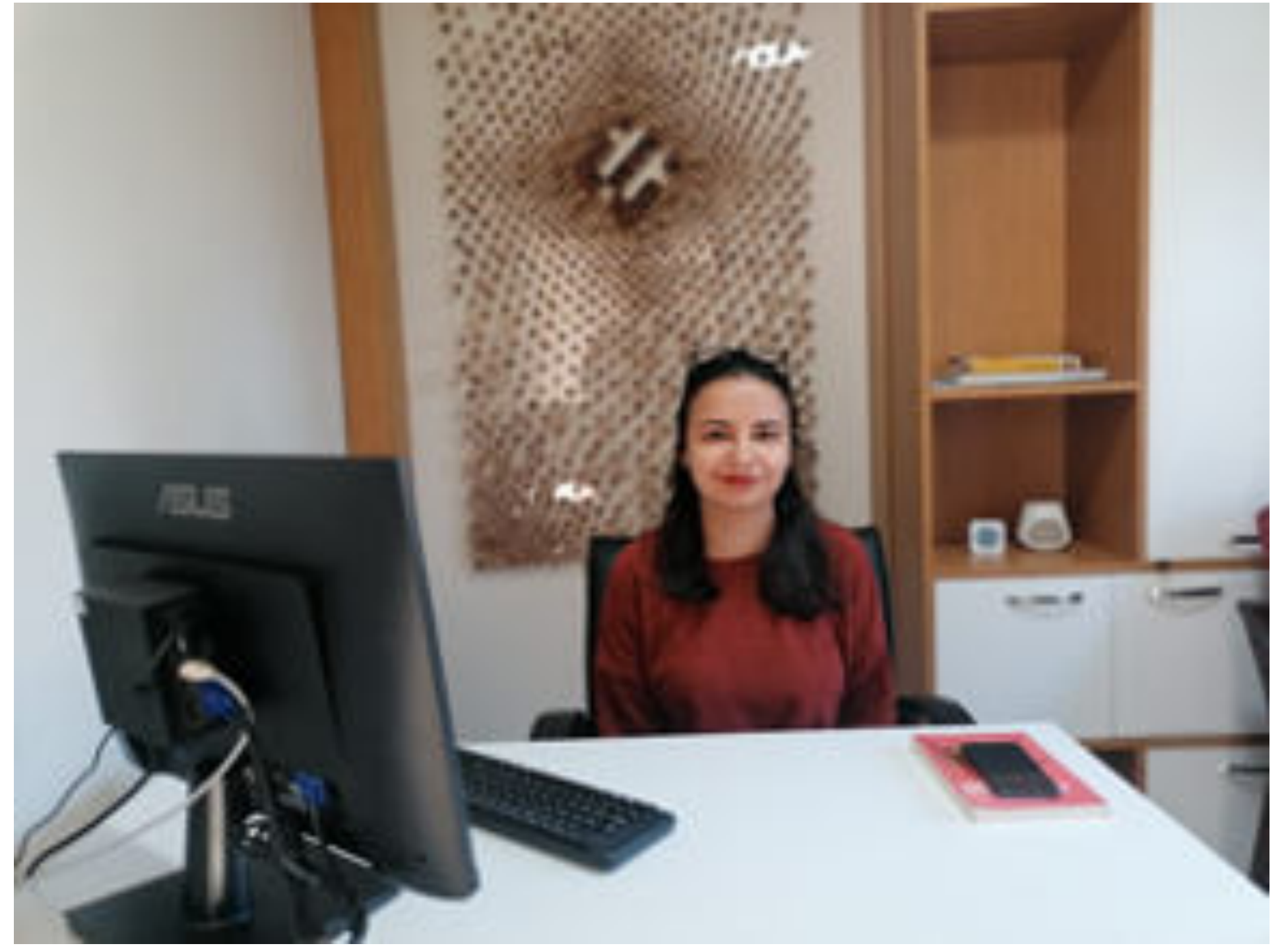
Eskişehir Teknik Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Birimi'nin kuruluş sürecinden bahsedermisiniz?

Birimimiz çok yeni, birim çalışanları olarak atanmamızın ardından ilk üç ay Anadolu Üniversitesi PDR Merkezi'nde görev yaptık. Orada kendi öğrencilerimize psikolojik destek sağladık ve köklü bir merkezin işleyiş sürecini görme fırsatımız oldu. Birim binamızın tamamlanması ve yönergemizin hazırlanmasıyla birlikte kuruluş sürecinin tamamlandığını söyleyebiliriz. řu an yapılanma aşamasındayız. Öncelikle bilimsel yollarla ihtiyaç belirlemek ve faaliyetlerimizi buna göre şekillendirmek istiyoruz. Bu anlamda çalışmalarımız tamamlanmak üzere. Pandemi sebebiyle bu dönem çevrimiçi seminer ve eğitim çalışmalarına ağırlık vermeyi planlıyoruz, seminerlerin ve eğitimlerin hazırlanması ile ilgili çalışmalarımız da devam ediyor. Yakın zamanda duyuracağız.

“Yeniden yapılanan bir üniversitede ilk kurulan birimlerden birinin PDR Birimi olması bence üniversitenin vizyonunun bir göstergesi. Bu, öğrencilerin bilişsel gelişimlerinin yanında duyuşsal gelişimlerinin de önemsenmesi demek.”

Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Birimi üniversitemizin ilk kurulan birimlerden birisi. Eskişehir Teknik Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Birimi'nde görev almanın sizin için ve kurum için önemini öğrenebilir miyiz?

Her zaman mesleğimin yapılabileceği çeşitli alanlarda

çalışmak istedim. Hem teori de hem de uygulamada çalışabileceğim bir yerde olmak benim için önemliydi. Bu açıdan PDR Birimi benim bu isteklerimi karşılayabilecek bir yer. Çünkü psikolojik danışmanlık yapılabilecek en uygun yerlerden birinin üniversitelerin birim ve merkezleri olduğunu düşünüyorum. Birimde çalışırken ayrıca derslere de girebiliyorum.

Yeni kurulan bir birimde çalışmak da yapılanmayı bizzat görmek ve katkı sağlamak açısından heyecan verici. Hani derler ya “İlk düğmeleri doğru iliklemek önemlidir”, bu hassasiyetle hareket etmeye gayret ediyoruz. Çünkü ilk yapılanma, kültür oluşturmada önemlidir. İlk düğmeler iliklenirken işin içinde olabilmek benim açımdan önemli umarım anlamlı katkılar sağlayabiliriz ve üniversitemizin PDR Birimi yıllarca güçlü bir şekilde hizmet vermeye devam eder. Birimimizde řu an iki kişi görev yapmaktayız. Ben bahsettiğim gibi psikolojik danışmanım. Öğr. Gör. Berfin Dobrucalı da klinik psikolog olarak görev yapmakta.

Yeniden yapılanan bir üniversitede ilk kurulan birimlerden birinin PDR Birimi olması bence üniversitenin vizyonunun bir göstergesi. Bu, öğrencilerin bilişsel gelişimlerinin yanında duyuşsal gelişimlerinin de önemsenmesi demek. Eğitimi öğretime indirgememenin işaretlerindendir. Bu açıdan böyle bir bakış açısının olduğu bir üniversitenin parçası olmaktan mutluyum. Sadece PDR Birimi ile değil iki hocamızla birlikte benim de verdiğim ESTÜ 104 dersi; ESTÜ 101 gibi dersler de üniversitemizin bu bakış açısını yansıtıyor bence.

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Birimi'nin Eskişehir Teknik Üniversitesi'ne sağlayacağı katkılar nelerdir?

Üniversite kişilerin daha bağımsız olduğu, kendilerini tanıdıkları ve kimliklerini geliştirdikleri yerdir. Çoğu öğrenci yaşadığı şehirden, tanıdığı çevreden ayrılarak üniversiteye gelir. Kendi kararlarını vermek daha fazla sorumluluk almak, bir sürü beceri kazanmak durumundadır. Tüm bu sebeplerle her gelişim döneminde olduğu gibi desteğe ihtiyaç duyar. Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanının temel hedefi kişilerin kendilerini tanımlarına yardım

etmektir. Aslında birimimizi kampüsün içindeki kocaman bir ayna olarak hayal edebilirsiniz. Bizim işimiz kişilere ayna tutmak. Kişiler aynaya bakacak; böylece güçlü yanlarını, geliştirmesi gereken yanlarını görecek ve buna göre hareket edebilecektir. Amacımız kişilerin problemle karşılaşmadan önce kendilerini tanımalarını sağlayarak onları destekleyip beceri kazandırmak ve güçlendirmektir. Örneğin; iletişim sorunu yaşamadan iletişim becerilerini geliştirmeyi, psikolojik problem yaşamadan stresle başa çıkmayı öğretmeyi amaçlarız. Bunun kadar önlemlere rağmen problem yaşayan bireylere destek olmak da sunduğumuz hizmetlerdendir. Bu anlamda da başvuran kişilerin sorunlarını çözmekten, akıl vermekten, yol göstermekten ziyade başvuran kişilerin sorunlarını kendilerinin çözmeleri için destek olmak esastır. Balık vermek değil, balık tutmayı öğretmek yani. Bu anlamda Birimimizin; üniversitemizin mensuplarına kendilerini tanımaları, potansiyellerini kullanabilmeleri, yaşadıkları sorunları çözebilecek beceriler kazanmaları, uyum sağlamaları, gelişimlerinin her alanında desteklenmeleri ve daha üretken olabilmeleri açısından katkı sağlayacağını düşünüyorum.

“Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanının temel hedefi kişilerin kendilerini tanımalarına yardım etmektir. Aslında birimimizi kampüsün içindeki kocaman bir ayna olarak hayal edebilirsiniz. Bizim işimiz kişilere ayna tutmak.”

Birimin hedef kitesinden bahseder misiniz? Birimden sadece öğrenciler mi yoksa tüm ESTÜ çalışanları yararlanabilecek mi?

Tüm ESTÜ ailesi hedef kitemiz. Öğrencilerimiz yanında ihtiyaç duyan tüm mensuplarımıza da psikolojik danışma ve rehberlik hizmeti sunmayı amaçlıyoruz.

Birimin Psikolojik Danışmanlık dışında sunmayı

hedeflediği diğer hizmetlerden bahseder misiniz?

Birimimizin temel amacı başvuran her bireyin sosyal-duygusal, akademik ve kariyer gelişim alanlarını desteklemek üzere psikolojik danışma ve rehberlik hizmeti sunmaktır. Bu, doğrudan kişilere verilen hizmetler ve destekleyici hizmetlerle gerçekleştirilir. Doğrudan hizmetler bireysel ve grupta psikolojik danışma hizmetleri, seminerler, psiko-eğitimler, bilgi verme, bireyi tanıma faaliyetleri gibi çalışmalardır. Buna ek olarak krize müdahale hizmetleri, ilgili kişi ve birimlere müşavirlik yapmak, üniversitede Birimimizin çalışma alanlarında bilimsel çalışmalar yürütmek gibi birçok alanda hizmetler gerçekleştirilecektir. Pandemi döneminde seminer ve psiko-eğitimlere ağırlık vermeyi amaçlıyoruz. Seminer ve eğitimlerin konuları yapacağımız ihtiyaç belirleme çalışmasının ardından netleşecek ve şekillenecek ancak olası konular şunlar: Duygular, stresle başa çıkma, akademik erteleme, umut, zaman yönetimi, problem çözme becerileri.

Pandemi sürecinde Üniversitemiz öğrenci, akademik ve idari personeline yönelik olarak yürüttüğünüz herhangi bir danışmanlık ve destek çalışması var mı?

Pandemi konusunda destek olmak kapsamlı bir konu birçok yönden destek gerekir. Stres, kendini toparlama gücü, belirsizliğe tahammül becerisi gibi farklı kavramları çalışmak gerekir, belirttiğim gibi çeşitli hazırlıklarımız var. Pandeminin başlangıcında Uluslararası İlişkiler Birimi ile öğrenim hareketliliği kapsamında yurt dışına çıkan öğrencilerimize bir sunum gerçekleştirmiştik. Yine dönem başında ESTUZEM ile birlikte öğrencilerimize ve akademik personele yönelik “Stresle Başa Çıkma” konulu sunumlar gerçekleştirdik.

“Pandemi konusunda destek olmak kapsamlı bir konu birçok yönden destek gerekir. Stres, kendini toparlama gücü, belirsizliğe tahammül becerisi gibi farklı kavramları çalışmak gerekir.”

Pandemi sürecinin doğru yönetilmesi için Üniversitemiz mensuplarına yönelik önerilerinizi öğrenebilir miyiz?

Pandemiyle birlikte çalışma biçimlerimiz, eğitim alma biçimimiz, sosyal ilişkilerimiz gibi hayatımızın neredeyse tüm yönlerinde değişimler yaşadık. Bazılarımız kayıplar yaşadı, şu an hasta olanlar, yakınları hasta olanlar, riskli işlerde çalışanlar olabilir. Tüm bu değişiklikler beraberinde kaygı, korku, stres, üzüntü, öfke gibi duyguları getirebilir. Öncelikle bu duyguların normal olduğunu ifade etmek isterim. Bu duygularımızı sevdiğimiz, güvendiğimiz yakınlarımızla paylaşmak rahatlatıcı olabilir. Bununla birlikte bu süreçte yaşadığımız duyguların etkisiyle bazı işlerimizi yapmakta zorlanıyor olabiliriz, kendimizi motive hissetmiyor olabiliriz. Ayrıca sosyal medyada herkesin üretken faaliyetlerinde olduğunu, herkesin sporyaptığını, sağlıklı beslendiğini görüp “herkes bu süreçte daha sağlıklı oldu ben kilo aldım” gibi düşüncelerle kendimizi

geride kalmış gibi hissedebiliriz. Sosyal medyadaki bu paylaşımların gerçeği ne kadar yansıttığını düşünmemiz ve bu sürecin bir yarışma değil pandemi süreci olduğunu aklımızda tutmamız önemli diye düşünüyorum.

Daha iyi hissetmek, ruh sağlığımızı korumak ve güçlendirmek için şu önerilerin faydalı olacağını düşünüyorum:

- Duygularımızı sevdiğimiz güvendiğimiz insanlarla paylaşalım.
- Azalan sosyal desteği artırmanın yollarını bulalım, arkadaşlarımızla yakınlarımızla yüz yüze görüşmesek de teknolojiyi kullanarak iletişim kuralım. Sosyal destek ruh sağlığımızı koruyan en önemli faktörlerden biridir.
- Günlük rutinleri sürdürmeye çalışalım. Kriz dönemlerinde ve zor dönemlerde rutinleri sürdürmek ruh sağlığı için koruyucudur.
- Elimizden geldiği kadar sağlıklı beslenmeye ve hareket etmeye çalışalım. Tabi bu yukarıda bahsettiğim gibi bir

yarışa dönmeden. En azından yeterli su içmek bile bize iyi gelecektir. Basit hedefler koyarak bunları uygulamak işe yarayacaktır.

- Yardım almak ve yardım etmek oksitosin (mutluluk hormonlarından biri) seviyemizi artırarak stresle başa çıkmamıza yardım eder. Her gün birilerine yardım etmeye çalışalım.
- Beynimiz maalesef olumsuzlukları ve eksiklikleri görme eğiliminde bunun için iyi şeyleri görmekte zorlanırsınız. Ancak aslında çok kötü bir günde bile küçük de olsa güzel ve iyi şeyler de başımıza geliyor. Her gün uyumadan o gün başınızdan geçen güzel şeyleri düşünmek, hatırlamaya çalışmak ya da her gün bu konuda not almak hayattaki olumlu şeyleri görmek için gözlerimizi eğitmek sadece pandemi süreci için değil hayatımızı için önemli bir kazanım olacaktır.

Son olarak tüm bunları denemenize rağmen kendinizi iyi hissetmiyor ve günlük rutininizi sürdüremiyorsanız profesyonel destek almanızı öneririm.

Prof. Dr. Barış BAKLAN
9 Eylül Üniversitesi

ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ'NİN UMUDA UZANAN ELLERİ: HASAN POLATKAN HAVA LİMANI KURTARMA VE YANGINLA MÜCADELE BİRİMİ

İhsan Tarık Çelik

30 Ekim 2020 Cuma günü İzmir'de meydana gelen deprem, yer altında dolaşan gerçekliği bir kez daha hatırlattığında tüm Türkiye nefesini tutarak izledi hayata tutunmaya çalışanların hikayesini. Kimi bir adım kadar yakın kimi ise fersah fersah uzaktaydı acının merkezine. Ayaklar yürüyemedi belki uzaklardan ama yürekler hep bir olup aktı İzmir'e doğru. Her canlının en masum, en savunmasız olduğu an olan afet ve yıkıcı doğa olayları herkesin eşitlendiği; tek kıstasın dayanışma ve birlik olduğu bir mekana dönüşüyor kendi diliyle. Eskişehir Teknik Üniversitesi Hasan Polatkan Hava Limanı Kurtarma

ve Yangınla Mücadele Birimi de bu dayanışma ve birlik kültürünün bir parçası olarak İzmir'deydi. 30 Ekim Cuma gecesi yola çıkan birim üyeleri depremin en çok vurduğu yerlerden olan Bayraklı ilçesinde aldı soluğu. Umudun yeşermesi için Hasan Polatkan Hava Limanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele Birimi üyeleri afetzedeleri gönüllülükle kurtarmaya çalıştılar. Hiç yaşanmamış olmasını umut etmekten öte geçemediğimiz İzmir Depremi'nin umudu arayan elleri olan Hasan Polatkan Hava Limanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele Birimi Müdürü İbrahim Mergen'den dinledik 30 Ekim İzmir depremini.

İbrahim MERGEN

1981 yılında Afyon /Emirdağ’da dünyaya gelen İbrahim MERGEN, İlk, Orta ve Lise öğrenimimi Eskişehir’de tamamladı. İtfaiyecilik mesleğine ilgisi, 1997 yılında Tuzla Tersanesi yangınında birçok itfaiyecinin şehit olmasıyla başlayan Mergen, aynı yıl Kocaeli Üniversitesi İzmit M.Y.O. İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Programı’na giriş yaparak itfaiyeciliğe ilk adımı attı. 2000 yılında İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı’nda Kurtarma ve Yangınla Mücadele Birimi’nde göreve başlayan İbrahim MERGEN, 15 yılı aşkın süredir Eskişehir Teknik Üniversitesi’nde bu görevi gururla yerine getirmeye devam ediyor.

İbrahim MERGEN’in Kurtarma ve Yangınla Mücadele konularında almış olduğu eğitimler?

- Havaalanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele Temel Eğitimi,
- Hareket Kabiliyetini Kaybetmiş Uçağın Kaldırılması Eğitimi,
- Havaalanı Emniyet ve İşletimi Temel Eğitimi,
- Havaalanlarında Kötü Hava Şartlarındaki Operasyonlar Eğitimi,
- Havaalanları Emniyet Yönetim Sistemi Eğitimi,
- Havacılık Bilgi Yayınlarında Yayımlanması Gereken Bilgiler Eğitimi,
- Pist Emniyeti ve Pist İhlallerini Önleme Eğitimi,
- Havaalanlarında Acil Durum Planı Eğitimi,
- PAT Sahalarında Araç Kullanma Eğitimi,
- Eğiticinin Eğitimi Kursu,
- Sivil Havacılık Güvenliği Kursu,
- Kara Kuvvetleri Komutanlığı NBC Kursu,
- Alfamax Yangın Algılama Sistemleri Semineri,
- Deicing Sıvı Serpme Aracı Bakım ve Kullanım Kursu,
- Yakıt İkmal Tankerlerinin Güvenliği Kursu,
- Havaalanı Karla Mücadele Araçları Kullanım ve Bakım Kursu,
- Kuru Kimyevi Tozlu İtfaiye Aracı Kullanım ve Bakım Kursu,
- Pegasus Havacılıkta İnsan Faktörleri Kursu,
- Ziegler İtfaiye Araçları ve Ekipmanları Kullanım Kursu
- İlkyardım Kursu,
- Padi Dalgıçlık Kursu,
- DHMİ Uçak Yangınları Simülatör Kursu

Öncelikle Eskişehir Teknik Üniversitesi Hasan Polatkan Hava Limanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele Birimi’ni yakından tanıyabilir miyiz?

Havaalanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele Birimi’nin temel görevi; havaalanı içinde ve yakın çevresinde meydana gelecek hava aracı kazalarında hayat kurtarmaktır. Temelde bu görev için kurulan yangınla mücadele birimleri, tüm planlama, hazırlık ve yapılanmasını Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü’nün (ICAO International Civil Aviation Organization) yayımlamış olduğu talimatlara göre yapmak zorundadır. Bir havalimanında bulundurulacak araç, malzeme, söndürücü türü ve miktarı, personel sayısı gibi konularda havaalanını kullanan en büyük uçağın boyutları göz önüne alınarak havaalanı yangın kategorisi belirlenir. Belirlenen kategorinin karşılığı olan araç, personel sayısı, söndürme maddesi miktarı, ulaşım süresi gibi konular dikkate alınarak birimin ana yapısı ortaya çıkarılır. Temel amacın; hava aracı kazalarında hayat kurtarmak olduğuna daha önce de değinmiştik. Bunun yanı sıra havaalanına bağlı binaların yangın güvenliğini sağlamak da birimimizin görev ve sorumlulukları arasında yer almaktadır. Büyük afet veya yangın durumlarındaki sorumluluk alanı dışındaki vakalara üst yönetimin izni ile müdahale edilmektedir. Binaların yangın güvenliğini arttırıcı önlem

olarak TSE kapsamında havaalanına bağlı, binalardaki yangın söndürme cihazlarının dağılımı ve aylık kontrolleri birim faaliyetleri arasındadır. Yine yangın söndürme cihazlarının yılda bir defa yetkili firma kontrolü ve 4 yılda bir defa cihazların dolum bakımlarının yaptırılması, ICAO kuralları gereği 2 yılda bir defa geniş kapsamlı herhangi bir acil durumda plana dahil diğer itfaiye kuruluşları, sağlık birimleri, emniyet birimleri ve havaalanına bağlı birimlerin katıldığı tatbikatları planlamak ve icra etmek, ara yıllarda ise havalimanı birimlerinin katılımıyla daha dar kapsamlı tatbikatlar düzenlemek, hizmet edilen kategoriye denk gelen araç malzeme ve söndürme maddelerini planlamak, faal olmasını sağlamak, etkinliğini test etmek, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü talimatları kapsamında ilk işe başlayan personele 120 saat temel eğitim programı açmak ve her yıl 60 saat tazeleme eğitimlerini sürdürmek, yılda bir defa havaalanı bünyesinde çalışanların temel yangınla mücadele eğitimlerini yapmak ve işletmelerde acil durum planlaması kapsamında acil durum tahliye tatbikatlarını yapmak, olarak görevlerimizi özetleyebiliriz.

İzmir depreminde, Hasan Polatkan Hava Limanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele Birimi olarak arama kurtarma çalışmalarına katıldınız. Süreci ve

çalışmalarınızı bizlerle paylaşır mısınız?

30 Ekim 2020 Cuma günü İzmir'de meydana gelen 6,9 şiddetindeki depremin yarattığı hasarda kurtarma faaliyetlerine katılmak için Eskişehir Teknik Üniversitesi Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesine bağlı Hasan Polatkan Havalimanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele Biriminde görev yapan personel içerisinde, gönüllülük esasıyla 7 kişilik ekip oluşturarak Dekanlığımıza görev alma talebimizi ilettik. Depremi yarattığı mağduriyet karşısında yardıma muhtaç vatandaşlarımıza yardım edebiliriz diye düşündük ve bu girişimde bulunduk. Dekanlığımızın uygun görüşü, Rektörlüğümüzün oluru ve araç desteği ile 21.30'da Eskişehir ilinden yola çıktık. Eskişehir İl AFAD İletişim Merkezi'ne durumu bildirip görevli listesini ileterek resmi prosedürü başlattık. 31 Ekim Cumartesi saat 03.30'da İzmir İl AFAD Koordinasyon Merkezine ulaşarak ve görev talebimizi bildirdik. Gerekli kayıt

işlemlerinin akabinde Mansuroğlu Mahallesi 283/15. Sokak Emrah Apartmanı Bayraklı/İZMİR adresindeki enkazda kurtarma çalışmalarına başladık. Farklı kurum ve kuruluşlarla birlikte yürütülen kurtarma çalışmaları 2 Kasım 2020 sabah 07.30'da sonlandırıldı. Çalışma yaptığımız binada bizim çalışmalara katılmamamızdan sonraki süreçte 21 vatandaşımız hayatını kaybederken 14 yaşında İdil kızımız sağ olarak kurtarıldı. İzmir İl AFAD Koordinasyon Merkezi tarafından dönüş yapabileceğimiz yönünde bilgilendirilmemiz üzerine 09.30'da görevimizi tamamlayarak Eskişehir'e döndük.

Eskişehir Teknik Üniversitesi'nin arama kurtarma çalışmalarında kullanılmak üzere teçhizat desteği sağladığını da öğrendik. Ekibinize hangi malzemelerden oluşan bir teçhizat sağlandı?

Arama kurtarma çalışmalarında kullanılmak üzere tahsis edilen ekipmanlar; motorlu hidrolik ayırıcı kesici kombine kurtarma ekipmanı, manuel hidrolik ayırıcı kesici kombine kurtarma ekipmanı, jeneratör, motorlu testere, kombine kurtarma baltaları, kazma, kürek, balyoz, sedye, kurtarma halatı, holigan kombine kurtarma ekipmanı, teleskobik merdiven (3m ye kadar uzayabilen tipte), çeşitli tipte levye, büyük ve küçük tel metal kesme makası, 2 metre çekme

kancası, farklı büyüklükte el lambaları, delici kesiciler ve kurtarma bıçaklarıdır.

Daha önce bu tür bir arama kurtarma çalışmasında yer aldınız mı?

Ağustos 1999 depremini yaşadım ancak profesyonel olarak bir ilkti İzmir depremi.

İzmir'e birlikte gittiğiniz ekip arkadaşlarınızı da yakından tanıyabilir miyiz?

Kurtarma ve Yangınla Mücadele Birimi'nde görev yapan arkadaşlarım tamamen gönüllü olarak İzmir ekibine dahil olduklarını belirtmek isterim. Kurtarma ve Yangınla Mücadele konularında ekibin tamamı bu alanda profesyonel kişilerden oluşmaktadır. Mustafa Türkdoğan, Birimimizde Vardiya Amiri olarak görev yapmakta olup

İtfaiye Okulu Mezunudur. Yurtiçi ve yurtdışında (Abu Dabi Sivil Savunma- Tuzla Tersanesi vb.) farklı kurumlarda itfaiyecilik mesleğini ifa etmiş olup tecrübesi ve işine olan aşkı ekibimize büyük güç katmaktadır. Sinan Şen arkadaşımız da bu alanda tüm eğitimleri tamamlamış, askerliğini komando olarak yapması, özel hayatını köy ortamında doğayla iç içe geçiriyor olması, bitmeyen enerjisi, dinamik oluşu ve pratik zekâsı ile ekibe ayrı bir güç katmaktadır. Hakan Çitil, aldığı eğitimlerin yanı sıra AFAD Yükseköğrenim mezunu olması, sertifikalı ilkyardımcı olması tecrübesi ile ekip uyumu ve fiziki kabiliyetleri ekibimizin bütünlüğünü tamamlamaktadır. Selman Tozlu arkadaşımız da tüm eğitimlerini başarı ile tamamlamış, kamyon, otobüs gibi ağır vasıta araçlarını kullanım tecrübesi ile uzun mesafelere ekibin sağlıklı bir şekilde ulaşımına yardımcı olması, daha önce benzer vakalara farklı kurtarma ekiplerini ulaştırması, olay yeri tecrübesi ile ekibe büyük katkı sağlamıştır. Mesut İlhan, başarıyla tamamladığı eğitimlerin yanında, cesareti, bitmez enerjisi ve fiziki kabiliyeti sağlık sektöründeki deneyimleri ile ekibe katkı sağlamıştır ve son olarak Burak Sazak Üniversitemizin Kimya Mühendisliği öğrencilerindendir. Zorunlu eğitimleri başarıyla tamamlamış olan Sazak, ekibimizin en genç üyesi olma özelliğine de sahip. Sporcu geçmiş, uyumu ve gücüyle ekibin vazgeçilmez üyeleri arasındadır.

Tekrar deprem bölgesine dönersek, İzmir depremini ve bölgedeki atmosferi ESTÜ Aktif okurları ile paylaşmısınız?

30 Ekim Cuma günü 21.30' da Eskişehir'den yola çıktık. Gece 03.30 gibi İzmir İl AFAD Koordinasyon Merkezi'ne ulaştık ve yetkililerden görev talep ettik. Yetkililerin tabiriyle toplam 8 enkazda 1200'e yakın farklı kuruluştan kurtarma görevlisinin çalıştığı 1000'e yakın kurtarma görevlisinin koordinasyon merkezinde beklediği yönünde bilgi aldık. Biraz bekledikten sonra İzmir Bayraklı'da bulunan Emrah Apartmanı'ndaki çalışmalar katılmak üzere yönlendirildik. 07.30 gibi enkaz saha sorumlusuyla istişare ettikten sonra kurtarma çalışmalarına fiilen katıldık.

Enkaza ulaştığımızda enkazdan yakınlarından umutla haber bekleyen vatandaşlar bir tarafta, enkaz üzerinde çalışan 150-200'e yakın kurtarıcı ve kurtarılmayı bekleyen 22 vatandaşın olduğu, toprak yığını görüntüsüne dönüşmüş bina yıkıntısıyla karşılaştık. Durum çok vahim görünüyordu, samanlıkta iğne aramak ve iğneyle kuyu kazmak gibi bir vakayla karşı karşıyaydık. Zaman geçirmeden kurtarma ekiplerine dâhil olup, enkaz kaldırma ve canlı cansız arama kurtarma faaliyetlerine başladık. Zaman çok az ve yapılacak iş oldukça çok görünüyordu, enkaz altındakilerin üzerinden bir tuğla, beton parçası alıp yüklerini hafifletebilir miyiz diye tüm ekiplerin canla başla çalıştığına şahit olduk. Enkaz etrafında tanıdık ve akrabalarını umutla bekleyen vatandaşların bildik bir eşya gördüğünde verdikleri tepkileri, üzüntüleri, çaresizlik duygularını inşallah bir daha yaşamayız. Binanın farklı bölgelerinde farklı ekipler gün içinde 4 vatandaşımızın

cansız bedenine ulaştı. Çalışma yaptığımız binanın yapısal elemanları o kadar kötüydü ki; elimizi attığımız beton taşıyıcı parçalar elimizde bütünlüğünü koruyamıyordu, bu sebeple alt katlara ulaşmamız biraz zor oldu. 58. saatte 14 yaşındaki İdil Şirin'e canlı ulaşıldı, umutlar yeniden yeşerdi. 1 Kasım sabahına kadar toplamda 21 vatandaşımızın cansız bedenine ulaşıldı ve binada başka vatandaşımız kalmadığı için çalışmalar sonlandırıldı.

Ekibimizin çalışmaları yürüttüğü kısımda, umutla bebeğinin kurtarılmasını bekleyen genç bir annenin bitkin bekleyişi ve acı haberi aldığındaki yaşadığı acıyı tarif etmek imkânsız diyebilirim. Aynı acıyı dünyanın sırtına yükleseniz kaldıramaz diye düşünüyorum. Acının yerinde ne kadar ağır olduğuna şahit olduk. Yine annesi enkazda kalan genç bir hanımefendinin "Lütfen yardımcı olun ölüsüne bile razıyım" dediği ve buna benzer anların yaşandığı acının merkezindeki insanların duygularını, televizyondan anlamak oldukça zor.

Afetzede, çaresiz insanların yardımına koşmak, bir nebze de olsa yaralarına çare olmaya çalışmak çok önemliydi. Arama kurtarma çalışmalarına dâhil olan tüm ekip arkadaşlarıma, ilk andan itibaren bize her türlü desteği sağlayan Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Öznur Usanmaz'a, Fakülte Sekreterimiz Recai Çelik'e, Eskişehir Teknik Üniversitesi Genel Sekreteri Menderes Ünal'a ve Sayın Rektörümüz Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu'na canı gönülden minnet ve teşekkürlerimi sunarım.

Siz çekin, yazın

BİZ YAYIMLAYALIM

Aranızda iyi yazarlar olduğunu ve iyi fotoğraf çekenler biliyoruz!
Sadece biz değil, herkes bilsin istiyoruz.

Öykülerinizin, şiirlerinizin, denemelerinizin ve fotoğraflarınızın EstüAktif'te yayımlanmasını
istiyorsanız bize gönderin. EstüAktif'e üniversitemizin web sitesinde yer alan
Estü Medya sayfasından ulaşabilirsiniz.

estuaktif@eskisehir.edu.tr
estuaktif@gmail.com

İPEK ÇADIRI

Emine Zehra Öztürk
Porsuk Meslek Yüksekokulu Radyo ve Televizyon Teknolojileri Programı 1. Sınıf Öğrencisi

Türkiye İzmir depremi ile birlikte yeniden deprem gerçeği ile yüzleşti. Takvimler 30 Ekim'i gösterirken bir anda merkez üssü İzmir Seferhisar olan 6,9'luk o sarsıntı ile hepimiz depremi ve depremin yaralarını yeniden konuşurken bulduk kendimizi.

Ateş düştüğü yeri yakıyor. Göçük altındaki canlar ve yakınları. Korku, kaygı ve endişe içinde verilecek bir iyi haber beklerken, enkazdan çıkarılan yakınları ile mutluluğu sessiz bir çığlığa dönüşen insanları izliyorum. Yüzündeki

mutluluk saniyeler içinde yitip giderken, yanı başındaki komşusunun acısı yeniden gözlerine oturuveriyor. İzmir için çok uzun bir gece.

Depremi bir felaket haline gelmesinin sorumlusu kim gerçekten? Oyunbozanlık yapan doğa mı yoksa oyunu bozan insanoğlu mu? Bütün bu soruların derin çıkmazında başladı benim hikayem. Yaşananların sorumlusunu ararken etrafımdaki insanlar gibi ben de bir sorumlu

bulmaya, parmağımla birini ya da birilerini işaret etmeye çalıştım. Ama gördüklerim o parmağı yine hep bana yöneltti. Çünkü böyle bir durumda suçum olmasa da sorumluluğum vardı. Böyle bir durumda bir suçlu mu aramak yoksa sorumluluk mu hissetmek daha doğrudu.

İpek Çadırı ile yolumuz işte o anda kesişti. Ben Eskişehir Teknik Üniversitesi Radyo ve Televizyon Teknolojileri Bölümü öğrencisiyim, Anadolu Üniversitesi'nde öğrenci olan arkadaşlarım Zeynep Öztürk ve Klarisa Suluga ile birlikte biz de varız demeye karar verdik. Sosyal medya bu noktada hemen imdadımıza yetişti ve instagram platformunda gördüğümüz o fotoğraf bizi İzmir'e çağırırdı. AFAD çadırlarının kuruluşu olduğu 75.Yıl Parkı'nda bir çadır vardı ki hepsinden farklı hepsinden özeldi, İpek Çadırı. İpek, depremin yaşamını aldığı çocuklardan sadece bir tanesi. Eğitim gördüğü anaokulunda resim öğretmeni tarafından İpek adına arkadaşlarının yaralarını sarmak için kurulmuş. Türkiye'nin dört bir yanından gelen oyuncaklar, kitaplar, boyama kalemleri, oyun hamurları ile depremin en savunmasız mağdurları çocukların yaralarını sarmaya çalışıyor.

Yaşam hayatlarına dokunabildiklerimizle güzel diyerek çıktığımız yolda her sabah 11'de masalarımızı kurarak başlıyoruz İpek Çadırı'nda güne. Minicik yüreklerine sakladıkları korkuyu biraz olsun dindirmek için birlikte resim yapıyor, şarkılar söylüyoruz. Zumba yapıyoruz yüzlerindeki dehşeti silmek için. Türkiye'nin dört bir tarafından gelen oyuncaklara sarılırken kaybettiklerinin acısını okuyoruz o minicik ellerinde. Çizgi film izliyor, futbol oynuyoruz. Benim bulunduğum parkta 120 çadır ve kırktan fazla minik yürek var. İpek Çadırı'nın birleştirici gücü bir anda bütün parkı sarıyor ve Kızılay görevlilerinden, ambulanslarda görevli sağlık personeline kadar herkes yüzlerdeki tek bir gülümseme için uğraşıyor.

Ve gün sonunda minik yürekleri çadırlarına uğurlarken onların yaralarını azıcık da olsa sarabilmenin mutluluğu yerini bir anda o korkunç gerçeğe bırakıyor " Deniz kumundan ev yapacak olan çocuklardı..."

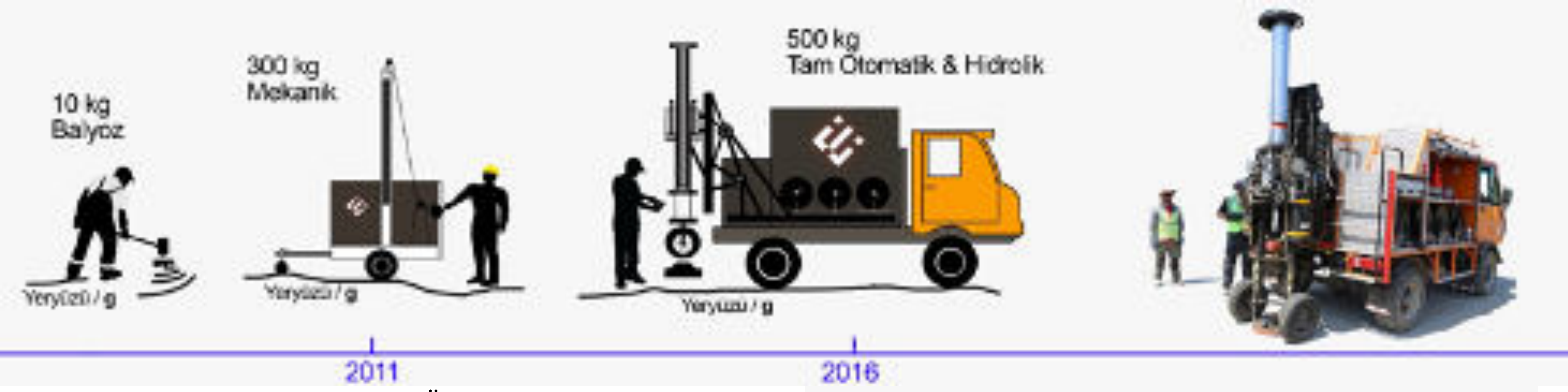
ESTÜ-WD 500

İhsan Tarık Çelik

İzmir'in Seferihisar ilçesinde 30 Ekim 2020 tarihinde meydana gelen depremin ardından depremin yıkıcı gerçekliği bir kez daha karşı karşıya kalırken yer altındaki görünmez tehlikenin sadece Türkiye için değil tüm dünyanın gerçekliği olduğunu bir kez daha anladık.

İnovatif çözüm önerilerini, araştırma üniversitesi hedefi yolunda üretilen akademik bilgi ile aynı potada eriten Eskişehir Teknik Üniversitesi Yerve Uzak Bilimleri Enstitüsü bünyesinde geliştirilen patentli 500 kilogram kütleli-

ağırlık düşürmeli sismik enerji kaynağı ESTÜ WD-500 bilinmeyen aydınlatmada kılavuzluk yapıyor. ESTÜ WD-500 fay araştırmaları, altın, kömür, doğalgaz gibi yeraltı kaynakları ve maden cevher sahalarında da yürütülen jeofizik projelerde kullanılıyor. ESTÜ-WD500 yardımıyla 144 kanallı sismik kayıtçı sistemi kullanılarak yeraltı yapısında araştırmalar yürütülürken, ESTÜ-WD500 Yer Bilimleri ve Deprem Mühendisliği Anabilim Dalı Başkanlığı faaliyetleri kapsamında TÜBİTAK, Bakanlık, Üniversite, Yerel Yönetimler ve özel sektör destekli birçok araştırma

projesinde de kullanılıyor. ESTÜ-WD500 hakkında Enstitü Müdür Yardımcısı Doktor Öğretim Üyesi Muammer Tün ile konuştuk.

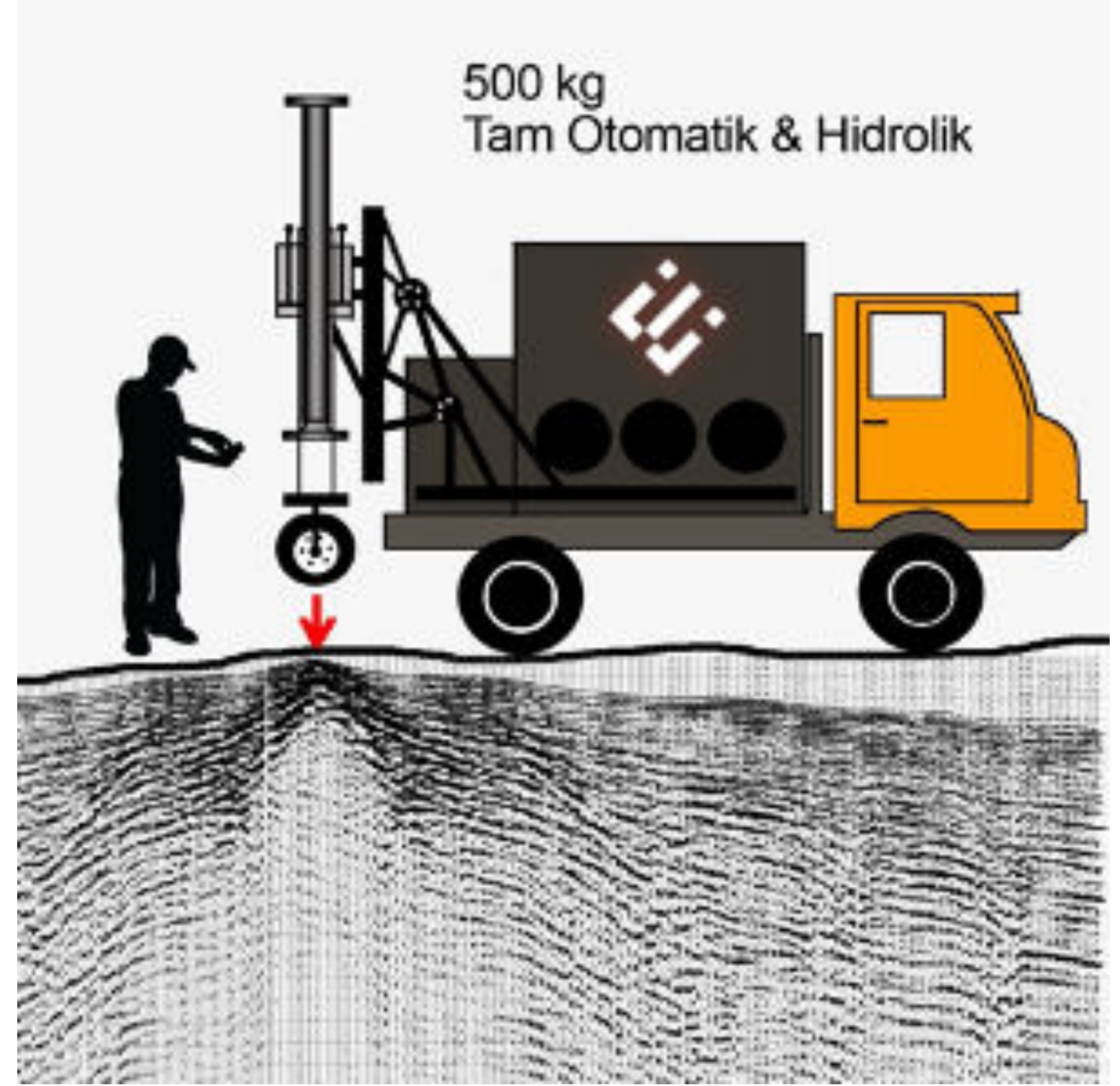
ESTÜ WD-500...

Öncelikle şunu belirtmeliyim ki depremin ne zaman olacağını bilmeniz bugün için mümkün değildir. Öğrenmemiz ve öğretmemiz gereken depreme dayanıklı yapılar inşa etmek, kentler kurmak ve depreme hazırlıklı toplumsal bilinç düzeyini artırmaktır. Deprem, yer hareketinin beklenenden çok daha kuvvetli bir yer sarsıntısı olarak hissedilmesine neden olan, yumuşak zeminlerde yerleşim yerlerinin seçilmesi ve bu yerel zemin koşullarında deprem yer hareketine dayanıklı olmayan binalar inşa etmemiz sonucunda maalesef hasar, yıkım ve kayıplar yaşadığımız bir doğa olayıdır. ESTÜ WD-500'ün öncelikli olarak jeofizik yöntemler kapsamında deprem yer hareketlerinin kaynağını oluşturan fayların belirlenmesi ve zemin mühendislik özelliklerinin ölçülmesi amacıyla geliştirilen bir ürün olduğunu belirtmek isterim.

Eskişehir Teknik Üniversitesi 500 kilogram kütleli ağırlık düşürmeli sismik enerji kaynağı (ESTÜ WD-500), Yer ve Uzay Bilimleri Enstitüsü bünyesinde 2008 yılında başlayan sismik araştırmalar kapsamında ihtiyaç duyulan bir üründür. O dönemde 90 ve 135 kilogram kütleli muadillerinin yurtdışından ithal edilmesi mümkündü ancak yüksek maliyet oranları ve Enstitü bünyesinde ki mevcut sismik araştırma altyapısı nedenleriyle tedarik süreci geliştirilememiştir. Sismik kaynak olarak 10 kilogram kütleli balyoz kullanılarak bu ihtiyaç giderilmiştir. Daha sonra, 2011 yılında 300 kilogram kütleli ağırlık düşürmeli mekanik sistem üniversite imkanlarıyla tasarlanmış ve üretilmiştir. Bugün de kullanılmaya devam edilen ESTÜ WD-500'ün ilk olarak tasarım çalışmaları 2013 yılında başlanmış ve 2013 yılının ikinci yarısında kullanılmaya başlanmıştır. 2014 yılında incelemeli patenti alınmıştır.

A'dan Z'ye ESTÜ WD-500...

Vücudumuzdaki kemik kırığını röntgen çektilerinde nasıl belirlenebiliyorsa yeraltındaki fay gibi yapısal süreksizlikler yani zemindeki kırıklar da sismik yöntemler ile belirlenir. Yer altındaki bu fayların belirlenmesi, kentsel yerleşim alanları, ticari alanlar ve sanayi bölgelerindeki mekânsal planlama çalışmalarında deprem tehlikesine karşı yerleşime uygunluk değerlendirmelerinin sağlıklı ve doğru yapılabilmesi için oldukça önemlidir. Sismik

kelimesi Yunanca sallama anlamına gelen "seismos" dan gelmektedir. Sismik enerjinin taşınması dalga hareketi ile olmakta ve sismik dalgalar aracılığı ile taşınmaktadır. ESTÜ WD-500 belirli bir yükseklikten serbest düşmeye bırakılan 500 kilogramlık kütlelerin zemine vuruşuyla birlikte üretilen sismik enerji, yeryüzü boyunca dizilmiş sensörler tarafından kaydedilir. Elde edilen bu kayıtlar, veri işlem, analiz ve yorumlama teknikleriyle birlikte yeraltı yapısının belirlenmesine yardımcı olur.

Fay ve maden araştırmalarında sismik enerji kaynağı olarak kullanılmasının yanında, sismik yöntemlerin uygulanmasında kullanılan sismik kablo, kayıtçı ve sensörlerin 4x4 arazi aracı içine montajı yapılmış yardımcı malzemeler ile taşınması mümkündür. Jeofizik araştırmalarda son derece operasyonel uygulamak kolaylığı ile kullanım avantajları sunması son derece önemlidir.

ESTÜ WD-500 İçişleri Bakanlığı AFAD tarafından da desteklenen araştırma projelerinde kullanılmakta mıdır? Evet, bu kapsamda 2019 yılı içerisinde Bursa ilinde yürütülen fay araştırmalarında kullanılmıştır. Proje halen devam etmekte olup elde edilen sonuçlar raporlanarak yetkili kişiler ile paylaşılmıştır.

WD-500'ü kullanarak önümüzdeki dönemde hayata

geçirmeyi planladığınız projeler nelerdir?

Öncelikle vurgu yapmamız gereken konu depremlerde güvenli zemine depreme dayanıklı yapı yapmak ve afet bilincimizi artırmaya yönelik risk yönetimi odaklı stratejiler geliştirmemiz son derece önemli. Jeofizik araştırmaların en önemli bileşeni olan donanımların yerli ve milli imkanlar ile geliştirilmesinin yer bilimleri ve deprem mühendisliği

araştırmalarına katkı sağladığını unutmamız gerekir. ESTÜ WD-500 altın, kömür, doğalgaz gibi yeraltı kaynakları ve maden cevher sahalarında da yürütülen jeofizik araştırmalarda kullanılmaktadır. Bu araştırma faaliyetlerinin geliştirilmesi kapsamında önemli girişimlerimiz bulunmaktadır.

Tayfun Koçak Çin'den Bildiriyor Çin'de Sosyal Yaşam

Yazı dizimizin sonuncusu olan Çin'de Sosyal Yaşam, sanırım elimde en fazla yazı malzemesi olan konu. Zira Türk kültürü ile benzerlikler olsa da, Çinli insanların kültürel yaşam şekli bizden oldukça uzak. 22 Eylül 2017 günü Çin Shanghai havalimanına gece 23.00 civarı gelmişim. O saatte okuyacağım üniversitenin (Nanjing Havacılık ve Uzay Üniversitesi) bulunduğu Nanjing'e hızlı tren bulmam mümkün değildi. Ben de sabaha kadar havalimanında uyuyup, sabah gitmeyi planlamıştım. Ancak ilk gariplik havalimanında başladı. Gece yarısı havalimanının ışıklarını bile kapatıyorlardı. Çünkü Çinlilerin gece hayatı İstanbul veya Avrupa ülkelerine göre daha az ve uyku

düzenine sadık bir millet. Yani sabah 06:00'da hayat birden hızlanıyor ve akşam 20.00'dan sonra sokakta insan görmek zorlaşıyor. Bu yüzden 10 milyon insanın yaşadığı Nanjing'de bile, İstanbul'daki gibi akan bir hayat yok. Almanya'da 15.000 nüfuslu bir kentte bile sabaha kadar saat başı otobüsler olurken, şu an yaşadığım 10 milyon nüfuslu Nanjing kentinde gece 23.30'dan sonra metro çalışmıyor. Otobüsler ise 22.00'den sonra yok. Kısaca Çinlilerin uyku düzeni ve odaklarında var olan çok çalışma düzeni hiç değişmiyor. Yemek konusu başlı başına bir kitap olabilir. Biliyorum Covid-19 sonrası insanlar Çinliler hep yarasa yediğini

düşünüyorum ancak 3 yıllık Çin hayatım ve 10'dan farklı şehir ziyaret etmememe rağmen bu tür vahşi hayvan yenildiğini hiç görmedim. Ben yoktur demiyorum. 1,4 milyar nüfuslu bir ülkenin bir bölgesinde olan yemek kültürünün tüm Çin'e atfedilmemesi gerektiğini düşünüyorum. Çinlilerin mutfak kültürü sanırım Türk mutfağından daha geniş. Bunun 2 temel sebebi var. Birincisi Çin çok verimli bir arazi üzerine kurulu ve okyanusa kıyısı olan bir ülke. 5000'in üzerinde nehir var. Bu da arazilerin sulama sorunu olmadan hasat yapılmasını sağlıyor. Bu yüzden de her tür bitki, sebze, et ve deniz ürünleri bulmak mümkün. Diğer ise bu büyük coğrafyada yıllar içerisinde çok farklı yemek yapma biçimlerinin geliştirilmiş olması. Okumakta olduğum üniversitenin öğrenci sayısı 25.000 civarında. Hemen hepsi öğlen ve akşam yemeklerini kantinde yiyorlar. Kantin sayısı 6 ve her birinde özel şirketlerin işlettiği 100'ün üzerinde restoran var. Burada Çin'in farklı yörelerine ait yemekler bulmak mümkün. Ziyaret ettiğim diğer üniversitelerde de aynı uygulamaları gördüm. Çin'de herkesin severek yediği 2 yemek söyleyebilirim. Bunlar hotpot (火锅) denilen, sizin seçtiğiniz sebze ve etlerin kaynayan suya atılarak pişirildiği özellikle uzun arkadaş sohbetlerinde tercih edilen bir yemektir. Diğer ise Uygur Türklerinin yaptığı bizim kuzu şiş kebab diyeceğimiz et-şiş yemeğidir. Et-şiş yanında, küçük balık ve çeşitli sebzeler de kömür ateşinde pişirilen ve halkın çok sevdiği bir yemek türüdür.

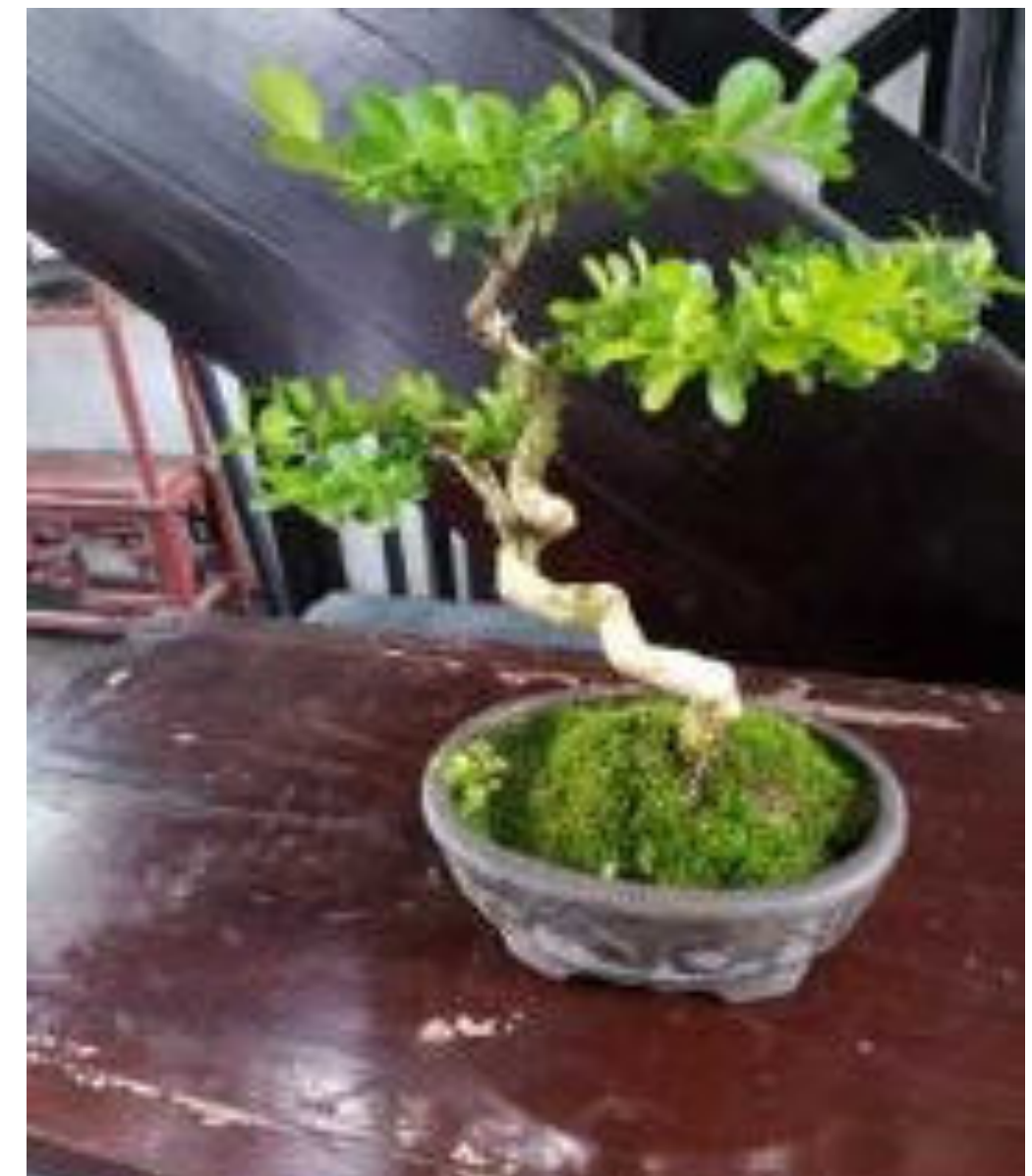

Çin'de çay çok önemli bir yere sahip. Türkçe çay kelimesi, Çince Chá (茶) kelimesine çok benziyor. Çin'de çay içmek bir ritüel diyebiliriz. Sadece çay satılan mağazalar ve uzmanlık alanı çay hazırlamak/sunmak olan meslek var. Çay, burada Fransız şarapları gibi üretim yeri, rekolte ve tadına göre binlerce Türk lirasına satılan bir ürün. Bu çay mağazalarında size özel sunum yapan çay uzmanları eşliğinde arkadaşlarınızla sohbet ediyorsunuz.

Çin'de kutlanan geleneksel günler var. Bunlar; şubat ayı civarında kutlanan Bahar Festivali (Çin yeni yılı), Qingming Festivali, Ejderha Teknesi Festivali ve Sonbahar Festivali (Ay keki) diyebiliriz. Çin Yeni Yılı, geleneksel Çin ay-güneş takviminin başında kutlanan önemli bir Çin

festivalidir. Kutlamalar geleneksel olarak ilk günün önceki akşamından ilkyılın 15. günündeki Fener Festivali'ne kadar sürmektedir. Yeni yılın ilk günü 21 Ocak ile 20 Şubat tarihleri arasındaki yeni aya düşmektedir. Bu festival süresinde neredeyse tüm mağazalar kapanmakta ve insanlar, aile büyüklerini ziyaret etmektedir. Bu günlerde insanlar evde yemekler hazırlayıp, konuklarını ağırlamaktadır. Bu festivalde ortalama 400 milyon Çinli ülke içinde veya dışına yolculuk yapmaktadır. Ejderha Teknesi Festivali ise, her yıl yaz gündönümünde gerçekleşen geleneksel Çin kökenli bir festivaldir. Festival, Çin takviminin 5. ayın beşinci gününde gerçekleştirilmektedir. Festival sırasında yapılan en yaygın etkinlikler, zongzi yemek ve hazırlama, realgar şarabı içme ve dragon teknesi yarışmasıdır. Bir diğer festival olan Qingming Festivali, Han Çinlileri ve Malezya ve Singapur'da chittyler tarafından kutlanan geleneksel bir Çin festivalidir. Geleneksel Çin ay-güneş takviminin beşinci güneş döneminin ilk gününde denk gelmektedir. Sonbahar festivali veya Ay Keki Festivali, Çinliler ve Vietnamlılar tarafından ortaya çıkarılan popüler bir Ay takvimi hasat festivalidir. Bu festivalin ilk tanımlamaları bundan 3000 yıl önce, Rites of Zhou isimli Batı Zhou Hanedanlığı'nın dinsel ritüellerinin yazılı olduğu bir koleksiyonda bulunmuştur.

Çin'de beni etkileyen kültürlerden birisi de özellikle 50 yaş üzeri insanların parklarda akşam yemeğinden sonra toplanıp dans etmesidir. Çok zorlayıcı olmayan, ısınma hareketleri tarzında, insanlar 10 ila 100 kişilik gruplar halinde yanyana gelip müziklere eşliğinde dans etmektedir. Bunun özellikle yaşı ilerleyen insanlar için faydası çok yüksektir. Hem sağlıklı bedene sahip olma hem de sosyalleşme açısından çok güzel bir fırsat vermektedir. Çin'in kültürel yaşamında önemli bir yere sahip olan diğer bir olgu ise park ve peyzaj çalışmasıdır. Uygun iklim ve su kaynaklarının bol olması sebebiyle yeşil alan miktarı çok fazladır. Çevre düzenlemesi konusuna verilen önemi birçok yerde görmek mümkündür. Hatta bodur ağaç türü olan bonsai'e şekil verme ve yetiştirme üzerine yarışmalar dahi bulunmaktadır.

100 yıldır korunan ve dalların budanarak şekil verildiği

Bonsai Ağaçları Parkı en çok ilgimi çeken parklardan birisidir. Kısaca Çinlilerin su, taş ve bitkileri muhteşem şekilde harmanlayarak insana huzur veren yapıda parklar yapmaktadırlar.

Çin'in nüfusuna bağlı olarak uygulanan tek çocuk politikası 2016 yılında kaldırıldı. 1979-2016 yılları arasında uygulanan bu politika sebebiyle birçok çekirdek ailenin tek çocuğu bulunmaktadır. Tek çocuk olması sebebiyle, en iyi şekilde çocuğunu yetiştirme ve iyi eğitim verme Çinliler için önemlidir. Bugün bu düşünce artarak devam etmektedir. En iyi eğitim ve sosyal olanaklarını çocuklarına vermek için yarışan aileleri her yerde görmek mümkündür. Hafta sonları aileler çocuklarına bilimsel, dil ve spor faaliyetlere katılmaları için eşlik etmektedir. Benzer şekilde hafta içlerinde ise, yeni doğan bebeklere ve ilkokul çocuklarına anneanne ve büyükbabalar bakmaktadır. Anne ve baba bir iş yerinde çalıştığı için çocuklarının bakımını, emekli olmuş anneanne ve büyükbabalar yürütmektedir. Sabahları torunlarını okula götüren yaşlı insanları sokakta görmek, oldukça olağan bir durumdur.

Çin'de evlilik konusu ise Anadolu coğrafyasında karşılaştığımız evlilik merasimlerine benzerlik göstermektedir. Çin'de sınıf arkadaşım olan Alpay ile, Çinli arkadaşımız Tang'ın düğününe sağdıç olarak katılmıştık. Biliyorsunuz Türkiye'de sağdıç demek, damadın evlilik süresince yanında olan ona yardımcı olan kişidir. Tang'a düğün süresince tam anlamıyla yardımcı olamasak da 2 yabancı arkadaş olarak hem ona eşlik ettik hem de düğünde gerçekleşen olayları gözlemlene fırsatımız oldu. Benzerliklere gelirsek, nasıl ki Anadolu'da damat tarafı kız tarafının evine kız almaya gidiyorsa, biz de Tang ile 30 dakika uzaklıktaki başka şehre gidip kız tarafının evine gittik. Benzer şekilde damadın aracı süslenmişti. Araçlar yolda giderken korna çalıyordu.

Eve gittiğimizde ise Anadolu'daki gibi kız tarafı evin kapısını para vermeden açmadı. Daha sonra meşale tarzında bir ateş yakılarak bu evdeki kızın evlendiğini gösteren bir havai fişek patlatıldı. Eve damat ile girdiğimizde ise, gelinin ayakkabısının bir tanesi evin bir yerinde saklı idi. Ayakkabıyı bulmadan gelinin bulunduğu odanın kapısı açılmadı. Ayakkabı bulunduktan sonra eşler birbirine tatlı yedirdi ve anne-babalara saygı eşliğinde önlerinde eğildiler. Düğün töreninde davetliler kendi masalarında yemek yerken, Çin usulü müzikler çaldı. Alpay ve Tang ile Ankara oyun havasını gelen konuklara birlikte oynadık ve çok eğlendiler. Genel olarak gözlemim, evlilik töreninin çok benzerlik taşıdığı yönündedir.

Bu yazıyı yazarken Çince bilen ve Çin üzerine bir kitap da yazmış olan Coşkun Faik KAVALA arkadaşımın "Çin Kitabı" başlıklı kitabından da yararlandım. Çin tarihi 5000 yıllık kadim bir uygarlık. Bir insanın ömrü yetmeyecek kadar detaylar ve bilgilerle dolu. Benim size bahsetmiş olduğum gölde birdamla olabilir. Daha hiç bahsetmediğim Budizm dini, Çin alfabesi, Konfüçyüsçülük, Çin ipeği ve seramiği gibi binlerce konu var. Çin kültürü hakkında daha fazla inceleme ve okuma yapmak için Çin hakkında yazılan kitaplara başvurmanızı veya hayatınızın bir döneminde Çin'i ziyaret etmenizi öneririm. 3 yıllık Çin hayatında beni en çok etkileyen olgunun, çok çalışmak olduğunu söyleyebilirim. Pazar günü akşam 22:00'da bile laboratuvarında çalışan insanları görünce doğal olarak siz de kendinizi rüzgârın yönüne bırakıyorsunuz. Çin'de olmam sayesinde çalışma zamanı sınırim genişlediği için ve farklı bir kültürü tanıdığım için çok mutluyum.

SANAYİ SONSUZ SINIR YASİN ÇAKIR UN FABRİKASI

Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan

Eskişehir sanayisinin soy kütüğünü çıkarmak için tarihin izlerini sürdüğümüz Sanayi Sonsuz Sınır yazı dizimizin yeni notlarını Genç Cumhuriyet'in ilk kuruluşlarından Yasin Çakır un Fabrikası ile devam ediyoruz. Kiremit ve tuğla sanayi ile birlikte 1920'li yılların ikinci yarısına damgasını vuran un sanayisi ard alanına M.Ö. 75 binlere kadar giden buğday ve un değirmenciliğini almaktadır. Öğütme taşlarının 18 bin yıl önce kullanıldığına dair bilgilere arkeolojik kazılar sonucunda ulaşılırken, un sanayisi endüstriyel anlamda günümüze taş değirmenler ve valsli öğütücülerle ulaşmıştır. Buhar makineleri ile ilk fabrikalar; dikey ve yatay taşıma sistemleri ile de ilk otomasyon un

değirmenciliğinde uygulanmıştır. Un değirmenciliğinin önemi, elde edildiği buğdayın yeryüzünde yaygın dağılışı, geniş coğrafya ve ekolojilerde yetişebilmesi, tarımı, muhafazası ve işlenmesinin kolaylığı, beslenme açısından ucuz, kolay erişilebilir ve nötr aromatik profile sahip besin kaynağı olmasından kaynaklanır. Türkiye un değirmenciliğinin yaygın olduğu Avrasya ülkelerinden birisi olarak kabul edilmekte ve bölgesel açıdan bakıldığında un sektörünün ağırlıklı olarak İç Anadolu ve Marmara Bölgelerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Pompei denilen taş değirmenlerden valslerin icadından sonra sanayi üretimine dönüşen un sektörü bugün 1000

ton ve üstünde buğday öğütebilecek kapasitede modern fabrikalarlaönemlisektörlerdenbiriolarakdikkatçekerken, Sanayi Sonsuz Sınır ile Eskişehir sanayisinin yaklaşık bir asırlık un fabrikası Yasin Çakır'ın kapılarını üçüncü kuşak yönetici Selim Öğütür ile sizler için aralıyoruz.

YASİN ÇAKIR UN FABRİKASI

Genç Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında zamanının ötesinegeçendüşünceyapılarıileYasinÇakırUnFabrikasını kuran Mehmet Ali Yasin ve Süleyman Çakır takvimler 1922 yılını gösterirken Rumlardan ilk fabrika binasını satın alırlar. Bugün Sıcak Sular mevkii olarak bilinen Değirmen Sokak'taki fabrika binası Bulgar ustalar tarafından yapılmış kentin en önemli endüstriyel miraslarından biri olarak

olmasını sağlamıştır. İsmail Hakkı Bey'in Yasin Çakırbaşarısı 1929 yılında Çukurova'ya kadar gidecek, bugün Sabancı Holding bünyesinde olan o tarihlerde Bosnalı Salih olarak bilinen Makedonya göçmeni Salih Bey'in Adana'daki tesislerini de kuracaktır. Selim Bey'in hatıralarından Bossa adının da Bosnalı Salih'ten geldiğini öğreniyoruz. 1925 yılında adi ortaklık olarak kurulan Yasin Çakır Un Fabrikası 1942 yılında fabrikanın valslerini döndüren elektrojen grubunda çıkan yangınla sarsılırken 1949 yılında zamanın ötesinde öngörüsü ile İkinci Dünya Savaşı'nın son bulmasını fırsat bilen Mehmet Ali Yasin trene atlayarak Miyak Fabrikası'nı gezmek için teknik bir geziye çıkar. Un fabrikaları otomasyonunda bugün önemli bir pazar payına sahip Bühler firmasını da satın alacak

dikkat çekmekte. 1925 yılında faaliyete geçen Yasin Çakır Un Fabrikası'nın kuruluş sürecinde bugün Yasin Çakır Un Fabrikası üçüncü kuşak yöneticisi olan Selim Öğütür'ün babası İsmail Hakkı Bey'in teknik bilgisi Yasin Çakır'ı zamanın ötesini taşır. Birinci Dünya Savaşı sonrası Almanya Miyak firmasında çalışan İsmail Hakkı Bey Miyak firmasında elde ettiği teknik bilgiyi Yasin Çakır'a taşıyarak Genç Cumhuriyet'in önemli sanayi kuruluşlarından birisi

olan Miyak ziyaretinde Mehmet Ali Yasin'e o dönemde Almanya'da eğitimine devam eden torunu Haluk Bey eşlik edecektir. Mehmet Ali Bey bu ziyaretten 80 ton buğday kırma kapasiteli fabrika ile döner. Selim Bey'in anılarından öğreniyoruz ki Eskişehir Çimento Fabrikası ilerleyen yıllarda yine Miyak Fabrikası tarafından kurulacak ve bu girişimin ilk adımları Mehmet Ali Yasin tarafından atılacaktır. Eskişehir Çimento Fabrikası %5 Miyak hisseli

ilk yabancı ortaklı sanayi tesisi özelliğini taşımaktadır.

Yasin Çakır Un Fabrikası için ilk acı haber 1951 yılında gelir Mehmet Ali Yasin vefat ederken eşi Kamile Yasin'in isteği EİTİA'nın kurucusu Prof. Dr. Orhan Oğuz'un önerisi ile anonim şirket yapısına geçerek kurumsallaşma adına ilk adımlarını atar. Bu dönemden sonra Süleyman Çakır'da varisi Mehmet Rifat Çıkıllıoğlu'na koltuğu devrederken Yasin Çakır Un Fabrikası'nda ikinci dönem başlar. Mehmet Ali Yasin Bey'in koltuğuna oğlu İsmet Yasin, Süleyman Çakır'ın koltuğuna Mehmet Rifat Çıkıllıoğlu oturur. Üçüncü kuşak yönetici Selim Bey ise 1960 yılında Yasin Çakır Un Fabrikası'nda çalışmaya başlar. 1960'lı yıllara geri döndüğümüzde Selim Bey'in kurumsal hafızası bizlere sel baskını ile geliyor. Porsuk Nehri kenarında konumlanan fabrikanın 600 metrekarelik yaklaşık 1500 tonluk deposunun sular altında kaldığını anlatan Selim Bey, su seviyesinin 1,5 metre olduğunu ürünün tamamının çürüdüğünü anlatıyor.

Takvimler 1970'li yıllara doğru hızla akarken Yasin Çakır için 70'li yılların sonu yeni gelişmeler ve büyümeye işaret etmektedir. 1974 yılında Fabrikalar bölgesi olarak ifade edilen bugün Eskişehir'de hizmet sektörünün kalbi olan İsmet İnönü II ya da ETİ Caddesi'ndeki 5 dönüm arazi içinde yer alan ikinci fabrika binasının alımı gerçekleşir. 1978 yılında faaliyete geçen fabrika ile birlikte Selim Öğütür'de artık Genel Müdürdür. İsmet Bey ve Rifat Bey'in İstanbul'a taşındığı bu dönemde Yasin Çakır için üçüncü dönemin başladığını gösterir. Bu dönemde ETİ ile başlayan süreç bugünün Yasin Çakır'ının temellerini atar. O güne kadar ETİ'nin Karaköy'den un almasına

içerleyen Selim Bey, Firuz Kanatlı ile konuşur ve komşu fabrikalar bu dönemden sonra birbirlerine güç verirler. İlk dönemde sadece fason olarak çalışan buğdayı ETİ'nin temin ettiği yapıdan bugün bir tesisin tamamen ETİ'ye çalıştığı bir yapıya dönerler. ETİ ile başlayan süreç Yasin Çakır Un Fabrikası için büyümenin adı olur.

Yasin Çakır Un Fabrikası kronolojisi aslında 3 ana merkez üzerine oturuyor. İlk merkez 1950'li yıllarda Mehmet Ali Yasin Bey'in Almanya teknik gezisi sonrası başlayan pnömatisistemine sahip un fabrikası yatırımı, ikinci merkez 1978 yılından itibaren ETİ ile başlayan büyüme süreci ve 1990'ların sonunda yönetim kurulu çoğunluk kararı ile alınan Organize Sanayi Bölgesi'ne taşınma kararı. 1999 yılında Organize Sanayi Bölgesi'nden alınan 20 dönüm arazinin inşaa sürecini 2002 yılında tamamlayarak düğmeye basan Yasin Çakır Un Fabrikası'nın her taşında Selim Öğütür imzası var. Selim Bey'e göre bugün çocuklar ve torunlarla çok ortaklı bir yapıya sahip Yasin Çakır'ı Yasin Çakır yapan dedelerden gelen saygı, bilgi ve hoşgörünün halen devam ediyor olması. Süleyman Çakır ve Mehmet Ali Yasin Beylerin oldukça hayırsever kişiler olduğunun altını çizen Selim Bey, yaptırdıkları okulların dışında bilinmeyen pek çok hayırları olduğunu da belirtiyor. Üstelik yapılan tüm hayırlar 1967 öncesi vergisi ödenerek Eskişehir'e getirilen hizmetler. İstanbul Bahçekapı'daki Liman Han ve Beylerbeyi'ndeki yalı Eskişehir insanına hizmet için yapılan bu hayırlar için satılmış. Dönemini gelecekle okuyan bu iki hayırsever iş adamı yarınlar için rol model olacak kişilikleri ile de Eskişehir kent belleğinde yerlerini almışlar. Mehmet Ali Yasin Bey'in çocuklarından birini Almanya'ya değirmen makinaları üzerine tahsil yapmaya göndermesi, bir diğerini İsviçre'ye ekonomi eğitim almaya göndermesi özellikle de kadınların okullaşma oranlarının çok düşük olduğu bir dönemde kızına hukuk tahsili aldırması Yasin Çakır dipnotlarında dikkatimizi çeken ayrıntılar.

Yasin Çakır Un Fabrikası bugün tamamen otomasyona bağlı modern tesislerinde günlük 300 ton ihtisas unları üretiyor. Gofretlik un da var, bisküvilik un da var, ekmeklik böreklik un da var. 2004 yılında kapanan ETİ caddesindeki fabrikadan sonra üretim bugün Organize

Sanayi Bölgesi'ndeki fabrikada devam ediyor. Bir tesis tamamen ETİ için çalışırken, diğer tesis butik imalatçılar için kaliteli un mamülleri üretiyor. Müşterilerinin özel isteklerini uygun içerikte ürün imalatı yapan Yasin Çakır, tüm bu özel isteklere uygun üretim yaparak sektörde kalitenin adı olarak karşımıza çıkıyor. Ürünün kalitesinin ihtiyaçların belirlediğini ifade eden Yasin Çakır, 27 bin stoklama olanağına sahip üretiminin tüm aşamalarını el değmeden yapıyor. Bir asırlık hikayede Yasin Çakır'ı kalıcı yapan ise büyük bir aile şirketi olarak kurumsallaşmayı iyi yönetebilmiş olması.

Eskişehir sanayisinin soy kütüğü çalışmaları Genç Cumhuriyet'in geleceği okuyan sanayi kuruluşu Yasin Çakır Un Fabrikası ve un sektörü ile bu sayı için burada tamamlanırken, yeni izlerin peşinde Sanayi Sonsuz Sınır'ı takip ediyoruz.

Kaynaklar

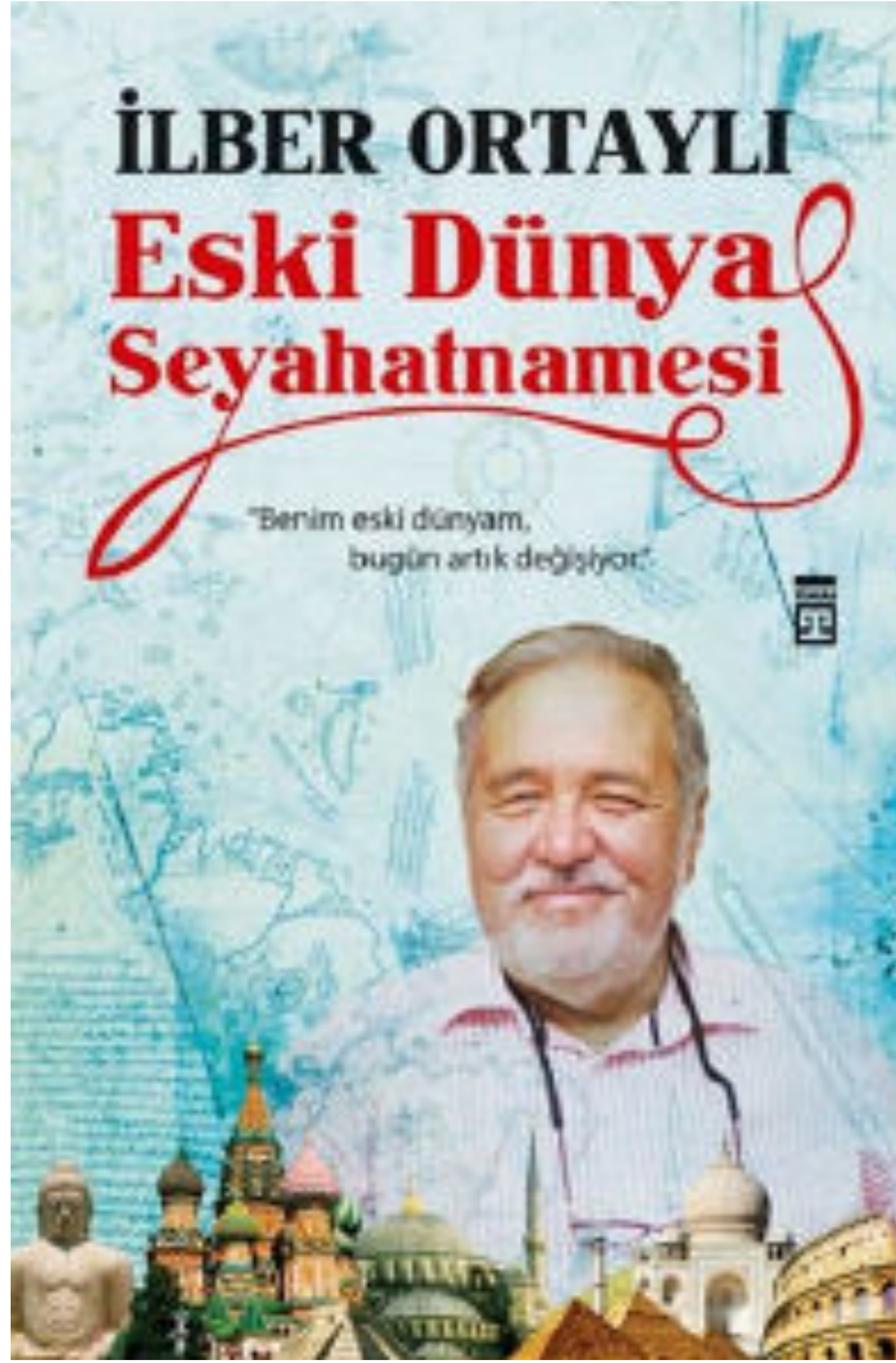
- <http://www.milleral.com/tr/basin-bulteni/degirmen-teknolojilerinin-tarihsel-gelisimi-ve-gunumuz-teknolojileri/8>
- <http://www.degirmen.com/blog/un-degirmenciliginin-tarihsel-gelisimi-9.html>

BES KİTAP BES DÜNYA

Elçin Ulusoy

Kitapların dünyasında yeni bir yolculuğa hazırlanıyoruz. ESTÜ Aktif okurları için Elçin Ulusoy'un arşivinde keyifli bir gezintiye çıktığımız "Beş Kitap, Beş Dünya" ile sözcüklerin evreninde haftanın en çok satan kitaplarının sayfalarını sizler için çeviriyoruz.

**Eski Dünya Seyahatnamesi/Prof. Dr. İlber Ortaylı
KRONİK KİTAP
İLBER ORTAYLI İLE ESKİ DÜNYAYA YOLCULUK...**

"Dünya, seyyahların dilinde ve gözünde büyür, genişler, çoğalır. Seyahatnameler, bizi zamanın derinliklerine, tarihin katmanlarına ulaştırır.

Türk tarihçiliğinin büyük ismi İlber Ortaylı, seyyah kişiliğiyle bizi dünyanın birbirinden farklı yerlerini keşfe çıkarıyor. Onun yazılarını okurken bir şehri gezip görmenin, o şehrin ait olduğu kültür ve medeniyet tanımakla anlam kazanacağı belirgin biçimde ortaya çıkıyor. Selanik'ten Bakü'ye, Venedik'ten Tokyo'ya, Endülüs'ten Moskova'ya, Bosna'dan Mısır'a, Kudüs'ten Kırım'a, Berlin'den Budapeşte'ye gerçekleşmiş geziler eşliğinde çok geniş coğrafyalar yine o genişlikteki tarihi birikimle harmanlanıyor ve böylece nefis bir kültür kitabı ortaya çıkıyor. Eski dünyanın izleri Ortaylı'nın bilge adımlarıyla anlam kazanırken, insanların yaşam biçimleri ve ülkelerin medeniyet birikimleri geleceğe uzanan biçimde yorumlanıyor. Böylece kitap, okuyucuların hafızasından uzun süre çıkmayacak bir belgesel niteliği kazanıyor.

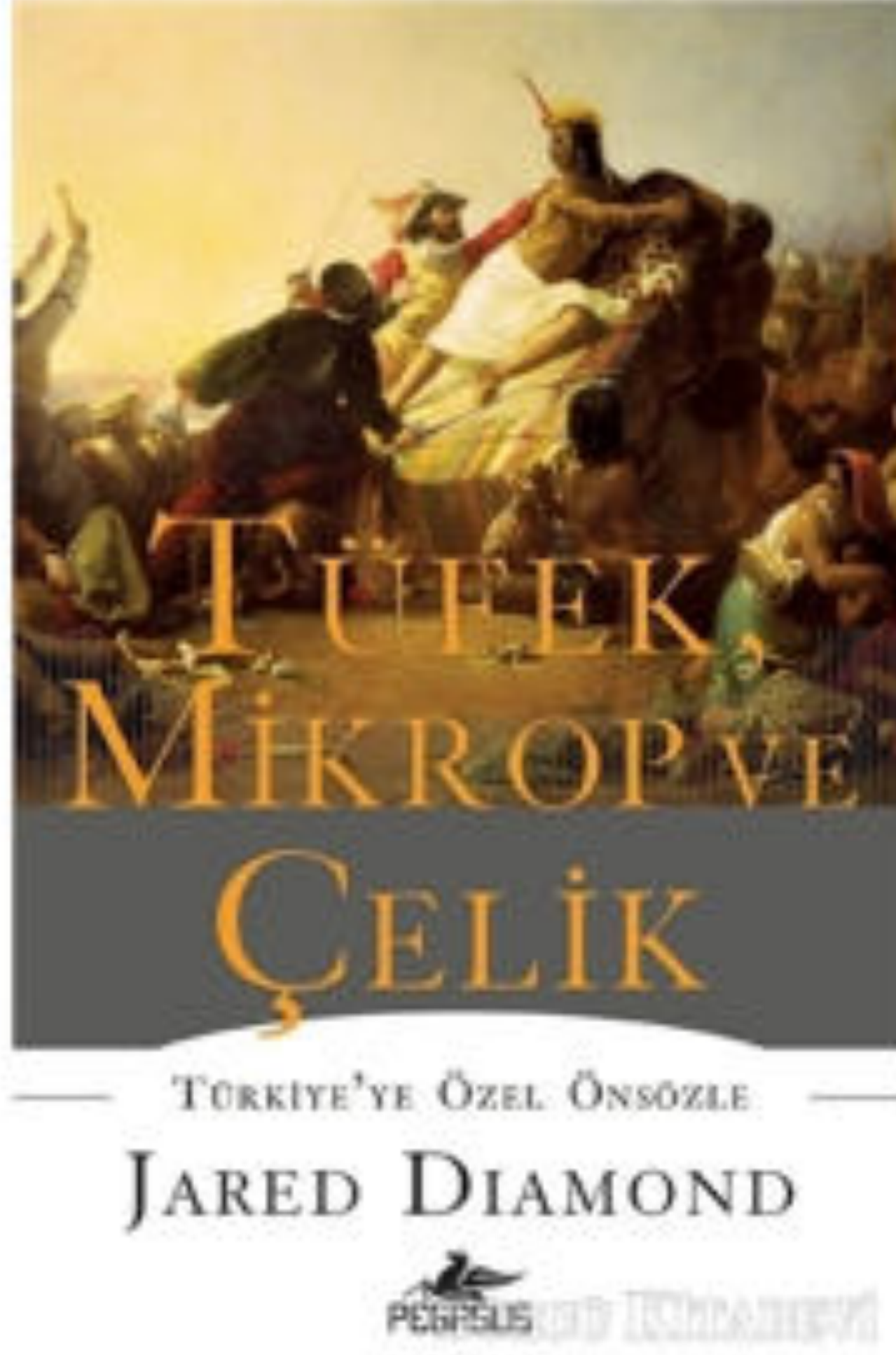
Eski Dünya Seyahatnamesi, maziye özlem duyan değil geçmişiyeniden gözlemleyen bir kitap. En büyük amacıysa bugünün dünyasını en doğru biçimde anlamaya bir kapı aralamak..."

İFA: İnsanın Fabrika Ayarları 1.Kitap/Sinan Canan TUTUKİTAP

“Hepimiz “daha doğru yaşamaya” çalışıyoruz. Sürekli öğrenme peşindeyiz ama gittikçe genişleyen bilgi havuzundan çoğu zaman doğruları seçemiyoruz. Uzmanlar da sıklıkla görüş ayrılığında düşüyorlar. Konu “insan” iken, bilim de bu kadar açık ve net bir araçken bu kadar anlaşmazlık nereden geliyor?

Elinizdeki kitap, bir üçlemenin ilk kitabıdır. İnsanın Fabrika Ayarları serisi bir bütün olarak insanlığın gereklerini İFA edebilmek için, bilimsel gerçeklere farklı bir çerçeve öneriyor. “İnsanın Fabrika Ayarları” kendinizi başka bir bakış açısından bir kez daha anlamaya davet ediyor.

Tüfek, Mikrop ve Çelik/Jared Diamond
PEGASUS YAYINLARI
TÜRKİYE'YE ÖZEL ÖNSÖZLE

"Bu kitap tüm kıtalardaki insanların on üç bin yıllık kısa tarihi. Herkes ve herşey anlatılıyor. Farklı kıtalardaki farklı toplumların farklı gelişmelerini ikna edici ve bilimsel bir şekilde açıklayarak ırkçı yaklaşımları yerle bir ediyor... İlk iki sayfayı okuduktan sonra elinizden bırakamayacaksınız."

**Saatleri Ayarlama Enstitüsü/Ahmet Hamdi Tanpınar
DERGAH YAYINLARI**

“Ahmet Hamdi Tanpınar’ın şiiri sembolist bir ifade üzerine kurulmuştur. Aynı anlatım tarzı romanlarına da zaman zaman sirayet eder. Ancak muhteva açısından metafizik eğilimleri ile estetik endişelerini şiire ayırdığı halde, sosyal temalar için nesri seçmiştir. Romanları, zengin hayat hikayesinden taşarak Türkiye meselelerine kendine has yorumlar getirir.”

Fahrenheit 451/Ray Bradburys İTHAKİ YAYINLARI

“Yazılmış en iyi bilimkurgu romanı. İlk okuduğumda, yarattığı dünyayla kâbuslar görmeme sebep olmuştu.” -Margaret Atwood

“Öyle bir eser ki, hakkında ne söylesem eksik kalır.” -Neil Gaiman

Hugo En İyi Roman Ödülü
Prometheus Şeref Kürsüsü Ödülü

Ray Bradbury sadece bilimkurgunun değil fantastik edebiyatın ve korkunun da yirminci yüzyıldaki ustalarından biri. Bilimkurgunun “iyi edebiyat” da olabileceğini kanıtlayan belki de ilk yazar. Yayımlandığı anda klasikleşen, distopya edebiyatının dört temel kitabından biri olan Fahrenheit 451 ise bir yirminci yüzyıl başyapıtı.

Guy Montag bir itfaiyeciydi. Televizyonun hüküm sürdüğü bu dünyada kitaplar ise yok olmak üzereydi zira itfaiyeciler yangın söndürmek yerine ortalığı ateşe veriyordu. Montag’ın işi ise yasadışı olanların en tehlikelisini yakmaktı: Kitapları. Montag yaptığı işi tek bir gün dahi sorgulamamıştı ve tüm gününü televizyonla kaplı odalarda geçiren eşi Mildred’la beraber yaşıyordu. Ancak yeni komşusu Clarisse’le tanışmasıyla tüm hayatı değişti. Kitapların değerini kavramaya başlayan Montag artık tüm bildiklerini sorgulayacaktı.

İnsanların uğruna canlarını feda etmeyi göze aldığı bu kitapların içinde ne vardı? Gerçeklerin farkına vardktan sonra bu karanlık toplumda artık yaşanabilir miydi? Fahrenheit 451, yeryüzünde tek bir kitap kalacak olsa, o kitap olmaya aday. “Mutlu olmamız için gerekli her şeye sahibiz, ama mutlu değiliz. Bir şey eksik. Etrafa bakındım. Ortadan kaybolduğunu kesinlikle bildiğim tek şey, on-on iki yıldır yaktığım kitaplardı.”

Kaynak: www.kitapyurdu.com

LEZZET HİKAYELERİ

KAHVE ALTI KAHVALTI: ACIKTIM

Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan
Mine Fakılı
İhsan Tarık Çelik

Kültür ve lezzet hikayelerini Eskişehir'in renkli sokaklarında arama yolculuğu olarak başladığımız yazı dizimizde yeni lezzet durağımız kültürden kültüre değişiklik gösteren bir yeme alışkanlığı. İçinde bambaşka tatları, dokunuşları, sesleri barındıran bir lezzet şöleni, KAHVALTI...

Hollanda'da kızarmış ekmeğin üzerine serpilen pasta süsleri, İtalya'da kahve ve kruvasan, İspanya'nın Endülüs bölgesinde ekmeğin üzerine dökülen zeytinyağı, Polonya'nın içi reçel dolu donutları Pączki, Bulgarların beyaz peynir ile yaptıkları börekleri Banitzası, içi bazen reçel, bazen peynir ile doldurulan Filipinlerin Pandesalı, Hindistan'ın kuzeyinde yağda kızartılmış pide ekmeği

ve patates püresiyle baharatlardan yapılan Poori Masala'sı, Almanların yumurta, peynir, jambondan oluşan kahvaltıları, kahvaltının sosyo-ekonomik yapılardan farklı olarak okunamayacağını bizlere gösteren ve işçi sınıfının bütün gün acıkmamasını sağlayan protein ağırlıklı o güçlü kahvaltıları ile İngiliz kahvaltı alışkanlıkları. Liste uzayıp giderken coğrafyanın yeme alışkanlıkları üzerindeki önemini de bir kere daha görüyoruz.

Kahvaltı kültürü ve Türkler dediğimizde ise özellikle son yıllarda modern dünyanın yeni yaşam biçimlerine göre şekillenen alışkanlarımız ile özel bir kahvaltı kültürüne

sahip olduğumuzu söylemek mümkün. Yiyecekler ile sağlık arasında bir bağ olduğunu öne süren geleneksel tıbbi esas alan Osmanlıların günde iki öğün yemek yediklerini görüyoruz. İlk öğün sabah ile öğle arasında, ikinci öğün ikindi ile akşam arasında yenilirken, kahvenin Osmanlı mutfak kültüründeki önemi kahvaltı olarak ifade ettiğimiz öğünün de etimolojik köklerini bizlere sunuyor. "Kahveden önceki yemek" anlamına gelen "kahve altı"

zaman için kahvaltıya dönüşerek içeriğinde de önemli değişimleri getirmiş. Sultan II. Bayezid zamanında sarayda sabah namazından sonra bal, kaymak ve peynir yenildiğini tarih sayfalarından okuyoruz. Osmanlı'da zenginler ile halkın kahvaltısı içerik bakımından birbirinden farklı. Halk özellikle kahvaltıda içine ekmek doğradığı çorbaya özel önem verirken, yoğurt, kavun ve salatalık gibi sebzeleri de kahvaltısında tüketiyor. Zengin kahvaltısında ise bal, kaymak, reçel, peynir, zeytin, çörek, börek, kavun yok yok. Eski İstanbul sokak lezzetlerine bakıldığında ise kış sabahlarında sulu ve sıcak "palude" içildiğini görüyoruz. Seyyar esnaf tarafından kahvehanelerde ve sokaklarda satılan palude, meyve suyu ve şekerle yapılan bir içecek. Üzerine zencefil, tarçın ve gül suyu serpilerek fincanda servis edilen bu içecek bizlere sahlebi anımsatıyor. Türklerin kahvaltılarda çok eski zamanlardan beri ciğer ve ızgara yediklerini de lezzet hikayelerinin dipnotlarından öğreniyoruz. Bu geleneğin bugün karşılığı sucuk ve kavurma.

Şimdi artık sözü Eskişehir'in renkli sokaklarında dışarıda kahvaltı etme alışkanlığını kurumsal düzeyde kabul ettiren ve Eskişehir'in ilk, belki de Türkiye'nin öncü işletmelerinden biri olarak kahvaltı salonu ruhsatını alan Acıktım ve Bülent Bey'e bırakıyoruz.

ACIKTİM

Acıktım'ın hikayesi aslında oldukça tanıdık bir hikaye ile karşımıza çıkıyor. Anne tarafından Makedonya, baba

tarafından Kosova göçmeni olan Bülent Bey üçüncü kuşak lezzet ustası. Eskişehir'in o eşsiz lezzeti Mazlumlar Muhallebicisi anne tarafından akrabaları. 1971 doğumlu Bülent Bey, çocukluğundan beri hizmet sektörünün içinde. Babasının 60 yıl boyunca işletmeciliğini yaptığı Antep Restoran'ın mutfağından bulaşığına, temizliğinden servisine, kasasından vestiyerine her aşamasında yavaş yavaş pişmiş. Başarının tesadüf olmadığını ardında sektörü her yönüyle bilmenin önemini Bülent Bey'in lezzet hikayesinde bir kere daha anlıyoruz.

Eskişehir 2000'li yıllara hazırlanırken Bülent Bey, 1990-2000'li yıllar arasında Antep Restoranın işletmesinde bizzat yer almış. 1987 yılında abisi Murat Şarlar tarafından açılan Porsuk Kafe üniversite kenti Eskişehir'de üniversite öğrencilerinin nabzını tutmaya başladıkları yıllar olmuş. '97 yılına kadar abisine destek olduğu Porsuk Kafe'de bugünün temelini atıldığı önemli bir deneyim olarak Bülent Şarlar lezzet hikayesinde yerini alırken 90'lı yıllar onlar için yepyeni bir dönemin kapısını aralamış. Bir anda sektör değiştiren aile ulusal bir firmanın Eskişehir yatak bayiliğini alarak yaşamlarında yeni bir sayfayı aralarken '94 krizi ve ardından gelen finansal yük onları yine ata mesleğine geri döndürmüştü. 1996 yılına gelindiğinde Demirciler Sokak'ta ilk Acıktım lezzet hikayesini Eskişehirlilerle buluşturmuş. İlk dükkanın Acıktım olarak açılması da Demirciler Sokak'ta olması da bilinçli bir tercih. Eşiyle birlikte '87 yılından '97 yılına kadar hafta sonları düzenli gittikleri Demirciler Sokak'taki Doyuran Kahvaltı Salonu Acıktım'ın

ismini veren ve Bülent Bey'in rakip olmakla meslektaş olmak arasında farkı da bizlere çok güzel anlattığı dönüm noktası. Doyuran Kahvaltı Salonu'nun sahibi Recep Bey'i çok sevdiğini ifade eden Bülent Bey daha o yıllarda Demirciler Sokak'ta bir kahvaltı salonu daha açmayı kafasına koymuş. Doyuran markasını sokağın kurgusunda tutundurmak için bir kahvaltı salonu açma fikri Doyuran'a karşılık Acıktım hikayesi bu şekilde başlamış. O günlerde Recep abisine verdiği sözü de açıldıktan kısa bir süre sonra yerine getirmiş ve 97 yılının dokuzuncu ayında sokaktan taşınmış. Bir süre iki şube olarak devam eden Acıktım 1998 yılında Demirciler Sokağı tamamen Doyuran'a bırakmış. 60 yıllık restorancılık deneyimi ile kahvaltı salonu fikrine ilk karşı çıkan da babası olmuş. O dönemde dışarıda sabah kahvaltısı denilince ilk akla gelen simit, poğaça ve çorba olduğunu söyleyen Bülent Bey'in babasının son sözü kimse sucuklu yumurta ve menemen yemeye gelmez olmuş. Kararlı olan ve kahvaltının bir öğün olarak dışarıda tüketilen bir öğün olacağını düünden bugüne gören Bülent Bey kurumsal düzeyde de bu inadından vazgeçmemiş. Kahvaltı salonu ruhsatı talebi belediyeden geri çevrilince kararlılıkla Encümen kararının çıkmasını beklemiş ve sonunda kahvaltı salonu ruhsatını almış. İnanmanın, inandıklarının peşinden kararlılıkla gitmenin hikayesini dinlediğimiz Acıktım'ın hikayesinde 2000'li yıllar Kılıçoğlu Sineması'nın altında başlamış. 1997 yılında açtıkları yeni Acıktım 12 yıl boyunca Porsuk Nehri'nin kenarında sabah kahvaltısından sinema çıkışı atıştırmalıklarına kadar sadece

öğrencilerin değil, Eskişehirliilerin göz bebeği olmuş. Kılıçoğlu Sineması'nın da içinde olduğu bina yıkılana kadar 12 yıl boyunca Eskişehirliilerin buluşma noktası olan Acıktım için 2008 yılı yeni bir dönemin başlangıcı olmuş. Binanın tahliyesinin başlaması ile yeni mekan arayışına giren Acıktım İsmet İnönü Caddesi üzerindeki kendi mülklerine geçip geçmeme konusunda karar aşamasındayken yolları Eskişehir'de uzun yıllardır hizmet ve eğlence sektörünün güçlü isimlerinden Gürdal Abacı ile yolları kesilmiş ve bugün hizmet verdikleri dükkanda Acıktım yoluna yeni ortağı ile devam kararı almış. Bundan sonraki süreç aile için işletmenin hızla büyüdüğü ve farklı işletmeler ile çeşitlendiği yılların kapılarını açmış. 2008 yılında başlayan ortaklık 2010 yılında Passage'ı ve ardından Mamül'ü getirmiş.

Bülent Şarlar ve Murat Şarlar'ın 33 yıllık bireysel başarı hikayelerini okuduğumuzda arkalarına aldıkları 60 yıllık restorancılık deneyimi ile koca bir dağ İbrahim Şarlar ismini görmek bugünün başarısını da açıklıyor. Bülent Bey için yenilenmek ve değişimin parçası değil öncüsü olmak her zaman önemli. Üniversite kenti Eskişehir'de öğrencilere anne evi kokusunu hatırlatacak patatesli yumurtadan bugün dünya mutfaklarını da içine alan işletmeye kadar he zaman değişimin öncüsü ve itici gücü olmuşlar. İlk günden bugüne müşteri memnuniyetini her zaman birinci sıraya yerleştiren Acıktım, bugün oldukça lüks bir öğün olarak ifade ettiği kahvaltıyı sektöre girdikleri ilk yıllarda da aynı hassasiyet ve profesyonel bakış açısı ile yerine getirmiş. Kahvaltının hazırlanma sürecinde uzun açlık süreci ve dükkana geliş süreci de hesap edilerek kan şekerini düzenlemek için masaya getirilen bal- kaymak da, gazete ve dergiler ile müşterinin sıkılmasını önlemek de hepsi operasyonel süreçler olarak iyi yönetilmiş. Ve 2008 yılında Gürdal Abacı ile başlayan ortaklık yapısı ile farklı işletmeler arasında bu operasyonel yapı başarılı bir şekilde yönetilirken dünya mutfaklarının eşsiz lezzetleri Eskişehirliiler ile buluşuyor.

Lezzet hikayelerinde en önemli sır, mutfak şeflerinden tadıma çıkardıkları ürünlerin müşteri bakış açısından geri bildirimlerine kadar her aşamayı titizlikle yönetmeleri ve elbette dükkana ilk girdiğiniz andan itibaren kendinizi özel hissettiren o ilk karşılama. Acıktım'ın kahvaltı hikayesinin lezzet sırrı aslında bu. Gerisi mi kaliteden ödün vermeyen malzeme seçimi.

Tüm dünyayı etkisi altına alan Covid- 19 pandemisi döneminde tüm işletmeler gibi Acıktım'da süreçten olumsuz etkilense de kriz yönetiminin başarılı bir şekilde yapılması sürecinde daha az sıkıntılarla atlatılmasını sağlamış. Bu dönemde müşteri sağlığını önceleyen yönetim anlayışları biraz tepki almış Eskişehirliilerden ama Bülent Bey, zamanla kendilerini anlayacaklarını düşünüyor. Süreç içinde çocuklu aileleri işletmede ağırlamama kararı alan Bülent Bey'in tek düşüncesi taşıyıcılığı yüksek

olan çocuklarımızın aile büyüklerine hastalığı evlerine taşımaması hassasiyeti. Tepkiye göğüs germek ama bildiği yoldan ayrılmamak Bülent Bey'in hikayesinin en önemli temel taşı. Biz de bu duyarlı davranış için kendisine teşekkür ediyor, kahvaltının mutlulukla birliktedir diyerek kahve altımızı tamamlayarak bol köpüklü kahvelerimizi yudumluyoruz.

Binbir rengin kenti Eskişehir'de helvacılar ile başladığımız lezzet hikayeleri arayışımıza aile kökenleri ile neredeyse bir asırlık deneyimi ardına alan Acıktım ile noktalarken, bir bahar günü Eskişehir sokaklarında başladığımız yolculuğumuza yine bir bahar günü son veriyoruz. ESTÜ Aktif Lezzet Hikayeleri ekibi olarak ağzınızın tadı yüreklerinize neşe olsun diyerek son durağımızdan kışa doğru yürüyoruz.

Kaynaklar

- <https://onedio.com/haber/dunya-nin-kahvaltisi-28-farkli-ulkeden-cesit-cesit-kulturlerin-rengarenk-sabah-sofralari-762601>
- <https://www.skylife.com/tr/2019-03/osmanli-da-kahvalti-kulturu#:~:text=Osmanl%C4%B1%20mutfak%20k%C3%BClt%C3%BCr%C3%BCnde%20b%C3%BCy%C3%BCk%20%C3%B6neme,kahve%20alt%C4%B1%E2%80%9D%20olarak%20ifade%20edilirdi.&text=-Halk%20%C3%B6zellikle%20kahvalt%C4%B1da%20i%C3%A7ine%20ekmek,kavun%20ve%20h%C4%B1yar%20da%20yerlerdi.>

Tarihten Bilimsel Notlar

BİLİM ADAMI, ÇOK YÖNLÜ ARAŞTIRMACI VE POLİTİKACI

Benjamin Franklin

1706-1790

“Yıldırım Cennet’ ten, Hayaleti Tiranların Elinden Geri Aldı”

ANNE ROBERT JACQUES TURGOT, LAUNE BARONU, 1778

Prof. Dr. Abidin KILIÇ

Benjamin Franklin bugünkü deyişle her tarakta bezi olan biriydi: Matbaacı, kütüphaneci, mucit, yardımsever, bilim adamı ve Amerikan Devrimi’nin liderlerinden biri idi. Bir kasırga sırasında uçurduğu uçurtmayla tanınan Franklin, elektriğin tanrısal güçle hiçbir alakası bulunmadığını da ilk kanıtlayanlardan biri oldu. Franklin ve benzeri bilim adamlarının cesaret ve merakı sayesinde bugün elektrik günlük yaşamın bir parçası haline geldi.

Alçakgönüllü başlangıç

Massachusetts, Boston’da dünyaya gelen Franklin, kısa zamanda çalışkanlığı ve zekasıyla tanındı. Ama daha 10 yaşındayken ailesi parasız kalınca okul yaşamı da yarım kaldı. Ondan sonraki iki yıl boyunca babasının mum imalathanesinde çalıştı. Ama mum kalıbı döküp mum ipi kesmek ona göre değildi. Değişiklik için yanıp tutuşan Franklin, kitap merakının da etkisiyle, 12 yaşında matbaacılık yapan ağabeyinin yanında çıraklık yapmaya başladı.

Elektrik deneyleri

Yunan felsefeciler kumaşa sürtülen amberin çok hafif nesneleri çektiğini keşfetmişlerdi. Franklin de elektriğin birçok maddeden geçebilen gizemli bir güç olduğunu kanıtlamak istiyordu. Ona göre statik elektrik sürtünmeyle yoktan yaratılmıyor, yalnızca amberden kumaşa geçiyordu.

Franklin deneyler sırasında arkadaşlarına yaptığı muzipliklerle ünlüydü. Arkadaşlarına dokunarak ya da öperek elektrik geçirir, alkolü tutuşturmak için suya elektrik verir, sahte örümcekleri esrarengiz bir şekilde hareket ettirir ve hatta yapay şimşekler çaktırırdı. Ancak Franklin'in bu eğlence amaçlı deneylerinin bir de ciddi yanı vardı. 18. yüzyılda doğal olaylar genellikle büyücülük ve geleneksel inançlarla açıklanıyordu. Örneğin yıldırım Tanrı'nın öfkesinin bir işaretiydi. Franklin gibi Aydınlanmacı düşünürler ise bütün bunlarda doğaüstü bir şey olmadığını kanıtlamaya çalışmaktaydı.

Franklin'in uçurtması

Franklin, ipek bir mendille iki çubuktan yaptığı basit bir uçurtma yardımıyla, yıldırımın aslında elektrik olduğunu kanıtladı. Uçurmaya bağladığı uzun ipin diğer ucuna da bir metal anahtar iliştiirdikten sonra uçurtmayı kasırga bulutunun içine doğru uçurdu. Aslında bu oldukça tehlikeli bir işti. Aynı deneyi yapmaya kalkışan bir Rus profesör hayatını kaybetmişti. Franklin bir çarpma olasılığına karşı kendini yalıtımtı. Böylece uçurtmadan gelen elektriği ıslak ipten geçirip metal anahtarda kıvılcım oluşturmayı başardı. Franklin'in deneyi o zaman için delice görünebilir. Ama buradan elde ettiği bilgiyle, binaları yıldırımın yakıcı etkisinden koruyacağını düşündüğü yıldırım çubuğunu geliştirdi. Franklin yıldırımın her zaman en yüksekteki noktaya düştüğünü biliyordu. Oyüzden yıldırım çubuklarını binaların en tepe noktalarına yerleştirdi.

Artık yıldırım çubuğa düşüyor ve elektrik binaya zarar vermeden toprağa iletiliyordu. Franklin en büyük icadının yıldırım çubuğu olduğunu düşünüyordu. Yıldırım çubukları Franklin'den bu yana çok az değişim göstermiştir.

Ancak Franklin'in bilimsel mirası sadece icatlarıyla sınırlı değildi. Pozitif ve negatif elektrik teorisini ortaya atmış, deneyleri sırasında "batarya", "yük", "yoğuşturucu" ve "iletken" gibi terimler üretmişti.

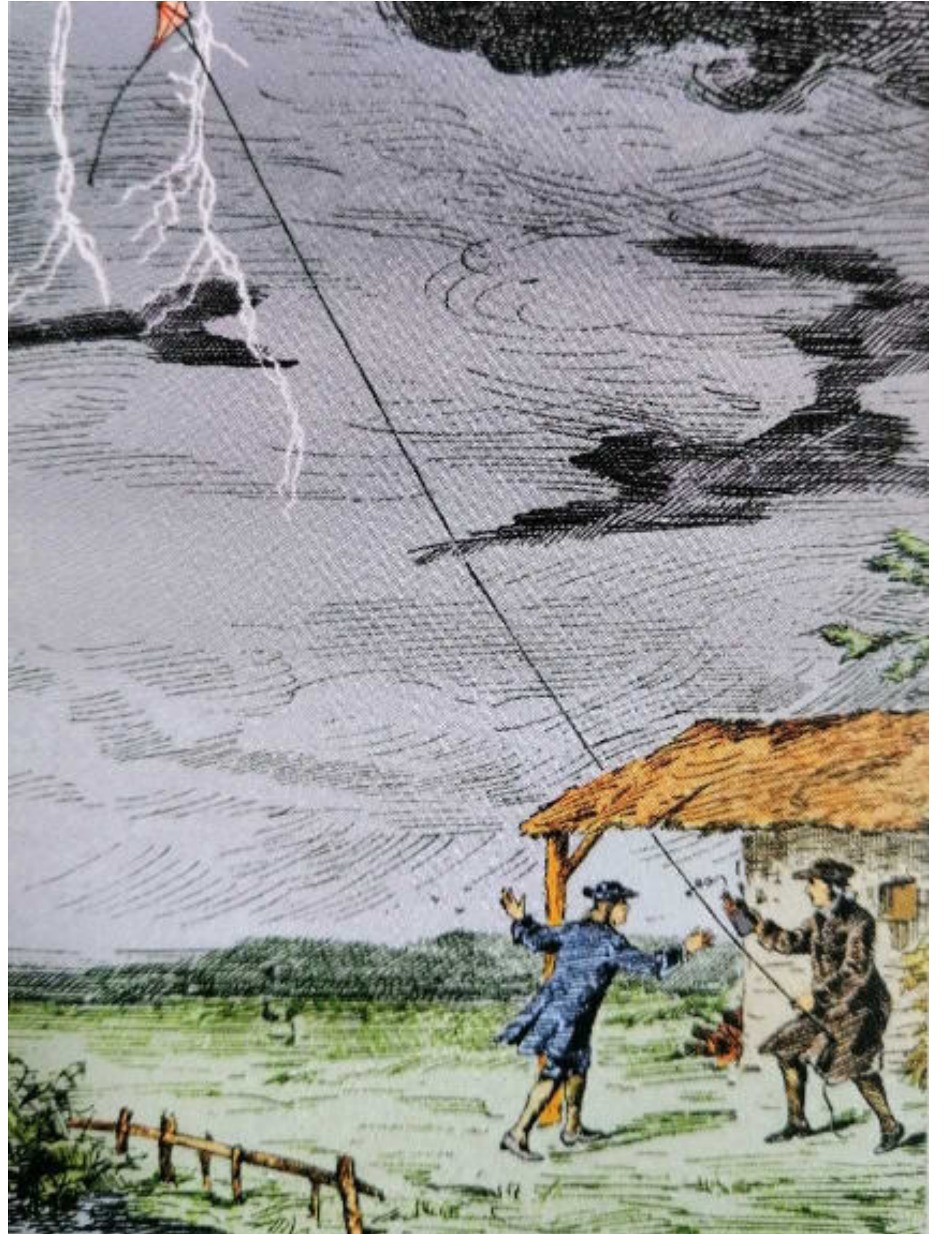

BIFOKAL GÖZLÜK

Uzağı düzgün göremeyen Benjamin Franklin'in aklına, 1760'ların başlarında uzak ve yakın merceklelerini tek bir çerçevede birleştirme fikri geldi. "Bifokal Gözlük" adını verdiği bu gözlüğü Londra ve Fransa'daki gözlükçülere yaptırdı. Bunun için dört yuvarlak merceğin ortadan kesilip birbirleriyle birleştirilmesi gerekiyordu. Kesim sırasında meydana gelen kırılmalar nedeniyle bifokal gözlükler pahalı oluyordu.

Yıldırımın yapısı

Franklin yıldırımını, yağmurla ıslanmış ip üzerinden metal anahtara çekerek, yıldırımın elektrik akımının doğal bir şekli olduğunu kanıtladı. Bugün yıldırım plazma, yani maddenin dördüncü hali olarak sınıflandırılmaktadır.

Kongrenin temsilciler ve senatörler olmak üzere ikiye ayrılmasını öneren ilk isim Franklin'di. Bu fikir kabul gördü ve halen yürürlükte.

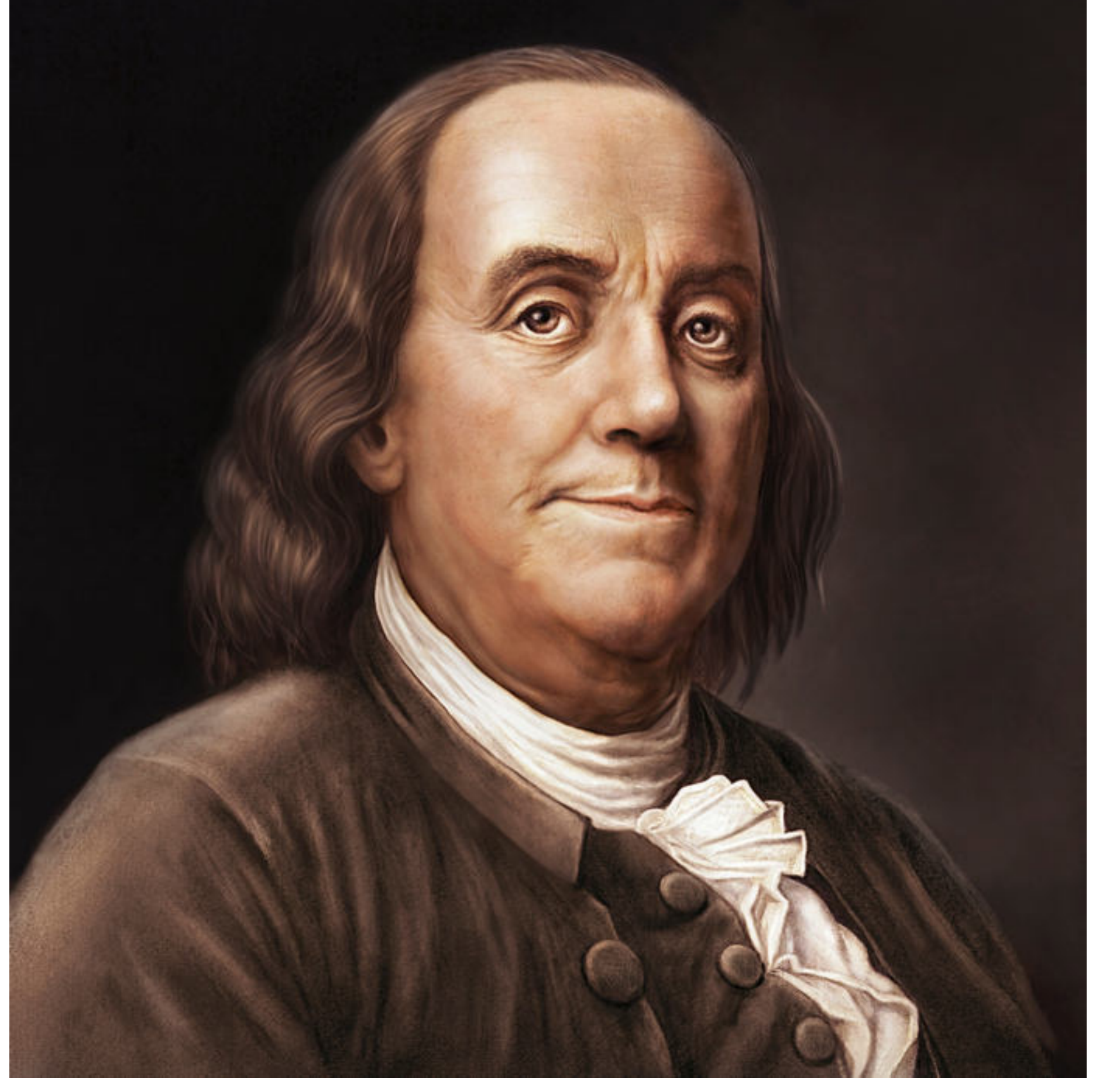
Franklin 1757'e kadar yaşamının 40 yılında matbaa ile uğraştı.

Matbaacılık yaşamı

Kitaplar Franklin'in her şeyi idi ve o bu tutkusunu gidermek için elinden geleni yaptı. Okumaya daha fazla zaman ayırmak adına kiliseye gitmeyi bıraktı, para biriktirip kitap alabilmek için vejetaryan oldu. Ancak 17 yaşında bu hayattan sıkılıp önce Philadelphia'ya, sonra da yeni keşiflere yelken açmak üzere Londra'ya kaçtı. Londra'da bir matbaacının yanında işe girdi. Ama yeni hayatı hiç de hayal ettiği gibi gitmiyordu. Kendi matbaasını kurma kararıyla, kısa bir süre sonra Philadelphia'ya döndü.

Franklin, Philadelphia'da Pennsylvania Gazette'yi çıkardı, ünlü Fakir Richard'ın Almanağını yayınladı, Philadelphia'nın ilk halka açık kütüphanesini ve Amerikan gönüllü itfaiyesini kurdu. Kamu işleri artık Franklin 'in zamanının önemli bir bölümünü almaktaydı. Nitekim 1743'te bir akademi kurmaya karar verdi. Sekiz yıl sonra açılan akademi daha sonra Pennsylvania Üniversitesi adını aldı. İşini iyice büyüten ve çeşitli şehirlerde ortak matbaalar kura Franklin, bir süre sonra iş hayatından çekilip kendisini bilimsel deney ve araştırmalara verme kararı aldı. Aslında bu çok da sürpriz değildi. Çünkü Franklin daha 1743'te ısı tasarruflu soba icat etmiş, yüzmek için palet yapmış ve cam armonika denen bir müzik aleti geliştirmişti. Ama en önemli buluşlarını elektrik alanında gerçekleştirecekti.

Franklin 1746'da izlediği bazı elektrik gösterilerinden sonra bu alana merak saldı. Arkadaşı Peter Collinson'un gönderdiği basit bir alet yardımıyla elektriği incelemeye başladı.

Benjamin Franklin

1745'li yıllarda Joseph Siffred Duplessis tarafından yapılan bu portrede görülen Franklin, ABD'nin "Kurucu Babaları" arasındaki en etkili isimdi. Franklin bilimsel araştırmalarına renkli kariyerinin ileri aşamalarında başlamıştı.

ESKİ Şehir

Prof. Dr. Ertuğrul ALGAN

Kanımca, 19. Yüzyılın en büyük ve en önemli fotoğraf arşivi olarak tanımlanan Sultan II. Abdülhamid Han Koleksiyonu veya diğer adıyla Yıldız Sarayı Fotoğraf Koleksiyonu yaklaşık 37 bin fotoğraftan oluşmaktadır. Koleksiyon İstanbul Üniversitesi, Nadir Eserler Kütüphanesi'nde muhafaza altındadır.

Sultan II. Abdülhamid'in isteğiyle oluşturulan bu -arşivde dönemin Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde kalan topraklardan, Amerika,

Avrupa, Uzak Doğu ve Japonya'dan da fotoğraflar bulunmaktadır ve 19. Yüzyıl sonlarından günümüze sosyo-kültürel, ekonomik ve siyasal tarihi konusunda çok önemli bilgiler aktarmaktadır.

Arşiv Cumhurbaşkanlığı himayelerinde, gelecek kuşaklara sağlıklı biçimde aktarılacak üzere sayısal hale getirilmiştir. Arşivde Eskişehir ve çevresine ait çok sayıda fotoğraf bulunmaktadır.

Odunpazarı Camii ve Odunpazarı Meydanı semtin her zaman nirengi noktalarından biri olmuştur. Birçok kaynakta, Odunpazarı Meydanı ve çevresindeki dükkanlar, "Çarşı" olarak da anılır. Günümüzde turistik bir mekâna dönüşse de Meydan hala semtin çarsısı durumundadır. Fotoğraf, 1890'lı yıllara ait. Fotoğrafın sağ tarafındaki binanın alt kısmı günümüzde fırın olarak kullanılmakta. Camiye giriş bir merdivenle ve üst kattan. Camiinin altında ise 1970'li yıllara dek hizmet vermiş ve çarşının bir parçası olmuş olan dükkanlar bulunmakta. Meydanın orta kısmında ise günümüzde artık olmayan tipik bir bina görülmekte.

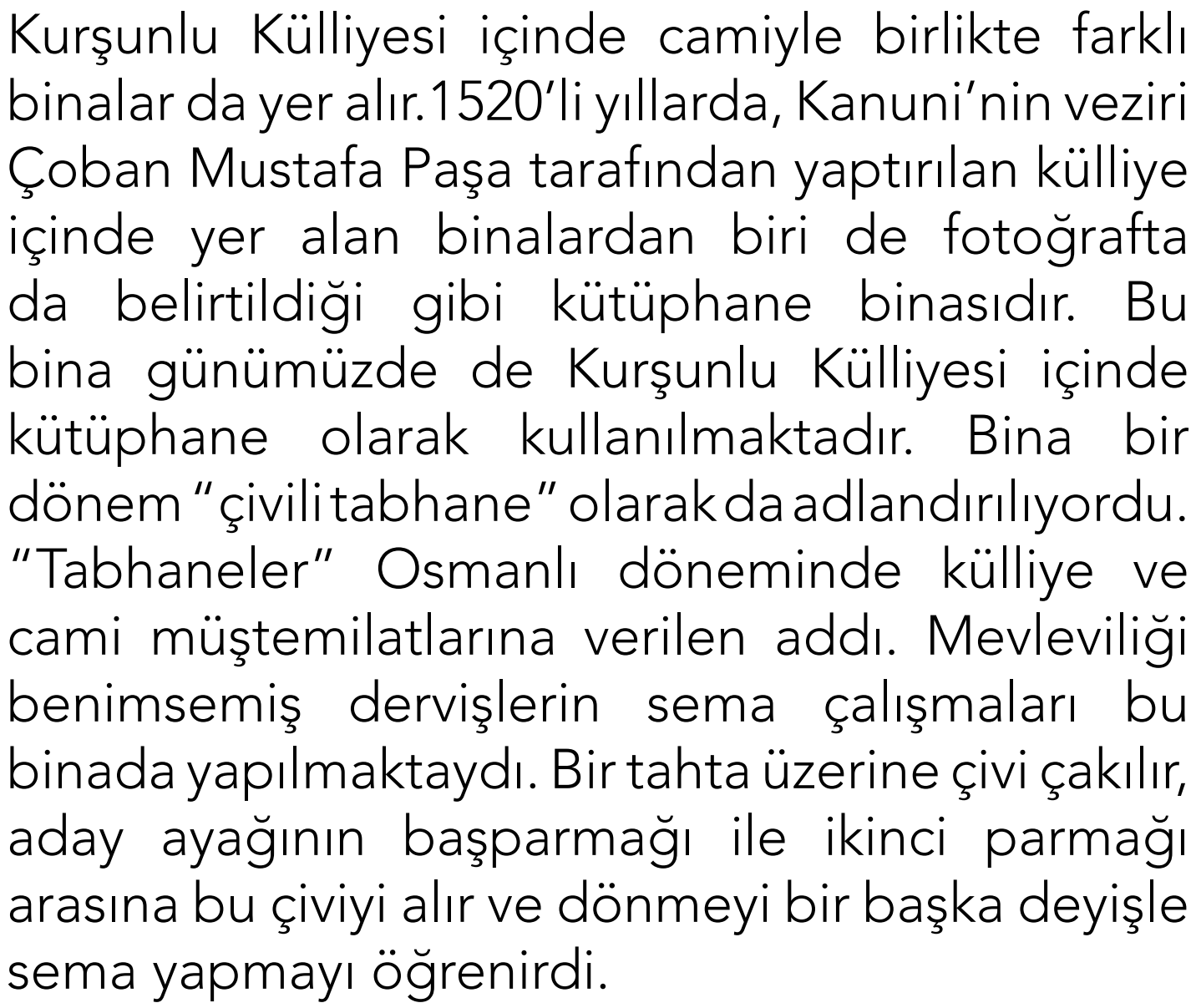
15

90755

ISTANBUL UNIVERSITESI
KUTUPHANESI

بکشد و در اطراف عمارت‌ها به حضرت نیک جام شریفی عربی
سلطان محمد خان در تبریز و برپا بود بر آن استخوان صوره ملاحظه برجام شریفه فرشته بولورین کی نام عالی مقامی به اداره ابلک بیام خلیس رفی بورده فرشته داشتند

Frigler M.Ö 1200'lerde Balkanlardan Anadolu'ya göçmüş, yaklaşık 500 yıl Sakarya nehri yayı içerisinde göçebe olarak yaşamış, daha sonra Eskişehir-Afyonkarahisar ve Kütahya üçgeninde yaygın olmak üzere, İç Anadolu'nun önemli bir bölümünde yerleşik düzene geçmiş bir halktır. Dağlık Frigya olarak adlandırılan Eskişehir-Afyonkarahisar ve Kütahya'nın yüksek yaylalarında çok sayıda eser bırakmışlardır. Bunlardan biri de Çukurca-Yazılıkaya yolunun batısında yer alan Gerdek Kaya'dır. Kaya içine oyulmuş bir anıt mezar vardır ve Doğuya bakan ön cephede üçgen bir alınlık bulunur. Cephede alınlığı taşıyan iki Dor tarzı sütun vardır. Bu sütunlar kırılmıştır ve sonrasında çok da başarılı olmayan bir restorasyon yapılmıştır. Arka kısımda iki tane mezar odası yer alır. Gerdek Kaya Roma ve Bizans dönemlerinde de kullanılmıştır.

Kurşunlu Camii Külliyesi, Odunpazarı semtindeki tek Osmanlı eseridir. Yukarıda da sözü edildiği gibi 1520'li yıllarda Kanuni Sultan Süleyman'ın veziri Çoban Mustafa Paşa tarafından yaptırılmıştır. Külliye 'de bir cami, medrese (Mevlevihane olarak kullanılmıştır), kervansaray ve aş ocağı yer alır. Külliye farklı dönemlerde onarılmış, müze, Güzel sanatlar Galerisi, nikah salonu olarak kullanılmıştır. Günümüzde turistik bir mekâna dönüşmüştür. 1890'ların sonundaki Kurşunlu Camii ve Külliye. Camiin çevresi, Mevlevihane mensupları ve camii personelinin evleriyle kuşatılmış. Arkada medrese bölümü ve saat kulesi görünmekte.

Basında
Biz

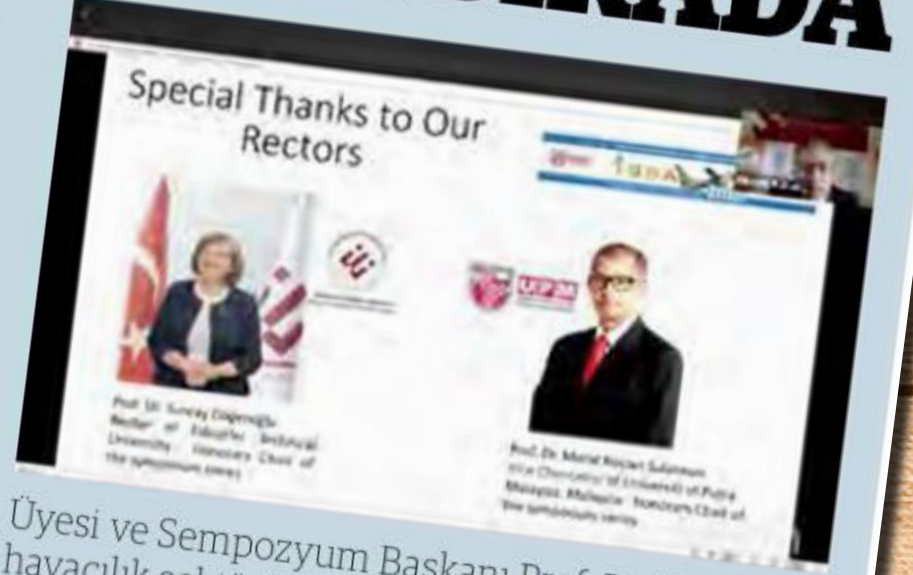
ESTÜ'DEN TÜBİTAK BAŞARISI

ESTÜ öğretim üyeleri tarafından hazırlanan dört bilimsel araştırma projesi, TÜBİTAK 1001-Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı kapsamında desteklenmeye değer görüldü. Bu sonuçta Eskişehir Teknik Üniversitesi, 2008 yılı sonrası kurulan üniversiteler arasında birinci sırada yer aldı. 2020 yılı 1. dönem 1001 programı kapsamında sunulan 1964 proje önerisinden 1740'ı bilimsel değerlendirmeye karar, 213 proje önerisinin desteklenmesine karar verildi. Üniversitemiz Spor Bilimleri Fakültesi'nden Dr. Öğretim Üyesi Günay Yıldız'ın "Lise Çağındaki Adölesan Kızlar İçin Planlı Davranış Kuramına Dayalı Fiziksel Aktivite Uygulamasının Geliştirilmesi", Fen Fakültesi

nden Prof. Dr. Uğur Serincan'ın "Esnek İnce Film GalnP Güneş Hücrelerinin Düzenli ve Düzensiz Desenlenmiş Si Alttaşı Üzerinden Geliştirilmesi", Doç. Dr. Figen Takol Mutlu'nun "Yakın-Halkalar ve Yakın Halkalar Üzerindeki Modüller Üzerine Extending Özellikleri", Mühendislik Fakültesi'nden Doç. Dr. Ünal Şen'in "Elektrokimyasal Uygulamalar İçin Metal-Organik Kafes ve Bakteriyel Selüloz Hibrit Yapılardan Türetilmiş Karbon Bazlı Nanomalzemelerin Geliştirilmesi" Başlıklı projeleri desteklenmeye değer görüldü. 2020 yılı 1. dönem projelerinin değerlendirilmesi aşamasında 553 çevrimiçi panel düzenlendi ve bu panellere 181 farklı üniversiteden 2899 panelist, 861 gözlemci panelist katıldı. HM

ESTÜ TERCİHTE İLK SIRADA

ESTÜ Rektörü Prof. Dr. Döğeroğlu, Eskişehir Teknik Üniversitesi Havacılık ve Uzak Bilimleri Fakültesi'nin alanında Türkiye'de en çok tercih edilen fakülteler arasında ilk sırada yer aldığını vurguladı. Bu yıl Malezya Putra Üniversitesi ev sahipliğinde çevrimiçi olarak düzenlenme kararı alınan ISSA 2020'nin açılış töreni düzenlendi. Törene Eskişehir Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu, Malezya Putra Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Roslan Sulaiman, Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nor Kamariah Noordin, Havacılık ve Uzak Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi, Sivil Havacılık Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü ve ISSA Kurucusu Prof. Dr. Hikmet Karakoç, Putra Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Sempozyum Başkanı Prof. Dr. Abd Rahim Abu Talib'in yanı sıra dünya üniversitelerinden çok sayıda öğretim elemanı ve öğrenci katıldı.

Üyesi ve Sempozyum Başkanı Prof. Dr. Talib, havacılık sektörünün dünya genelinde en hızlı gelişmekte olan sektörler arasında yer aldığını vurguladı. Sempozyum katılımcılarına Eskişehir Teknik Üniversitesi'ni tanıtan bir sunum gerçekleştiren Rektör Prof. Dr. Döğeroğlu, Eskişehir Teknik Üniversitesi Havacılık ve Uzak Bilimleri Fakültesi'nin alanında Türkiye'de en çok tercih edilen fakülteler arasında ilk sırada yer aldığını vurguladı. Eskişehir Teknik Üniversitesi ve Havacılık ve Uzak Bilimleri Fakültesi imkanlarından bahseden Rektör Prof. Dr. Döğeroğlu'nun sinin ardından son buldu. HM

İŞ BİRLİĞİ İÇİN HAZIRIZ

Pandemi nedeniyle bu yıl çevrimiçi olarak gerçekleştirilen ISSA-2020'nin açılış konuşmasında söz alan Putra Üniversitesi Öğretim

ESTÜ DEPREM BÖLGESİNDE

Eskişehir Teknik Üniversitesi Hasan Polatkan Hava Limanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele Birimi ekip üyeleri, arama kurtarma çalışmalarına destek vermek için depremin meydana geldiği İzmir'e gitti.

ÇALIŞMALARLA DEVAM EDİYOR

Arama kurtarma çalışmalarında kullanılmak üzere

HABER MERKEZİ

Türkdoğan, Mesut İlhan den-

EN YENİLİKÇİ ESTÜ!

TÜBİTAK öncülüğünde oluşturulan '2020 Yılı Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi' sonuçları açıklandı. Eskişehir Teknik Üniversitesi hızlı bir çıkış yakalayarak listede 19'uncu sırada yer aldı. Şehrimizin köklü üniversitelerinden Anadolu Üniversitesi 25, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ise 32'inci sıraya yerleşti. Listenin ilk üç sırasında ise ODTÜ, Bilkent ve İTÜ yer alıyor!

BAKAN VARANK AÇIKLADI

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından bu yıl 9'uncusu düzenlenen 2020 Yılı Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi sonuçları belli oldu. Ülkemizdeki 50 üniversitenin yer aldığı listeyi Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank açıkladı.

ÜÇ ÜNİVERSİTE DE LİSTEDE

Bilimsel teknolojik araştırma yetkinliği, fikri mülkiyet havuzu, işbirliği ve etkileşim, ekonomik katkı ve ticarileşme kategorilerine göre yapılan sıralamada şehrimizdeki üç üniversite de yer aldı. Listenin ilk sırasına ise 81,89 puan ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) yerleşti.

RAKİPLERİNİ GERİDE BIRAKTI

Listede Anadolu Üniversitesi 25, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi de 32'inci sırada yer aldı. 2018 yılında kurulmasına rağmen Eskişehir Teknik Üniversitesi ise rakiplerini geride bırakarak 19'uncu sırada bulundu. İki yıldan beri faaliyet gösteren üniversite farkını ortaya koydu. >7DE

2020 YILI GİRİŞİMCİ VE YENİLİKÇİ ÜNİVERSİTE ENDEKSİNDE YER ALAN ÜNİVERSİTELER, SİRALAMALARI VE PUANLARI ŞÖYLE:

SIRA	ÜNİVERSİTE	TOPLAM PUAN
1	ODTÜ	81,9
2	BİLKENT ÜNİVERSİTESİ	74,9
2	İTÜ	74,9
4	SABANCI ÜNİVERSİTESİ	73,6
5	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	70,2
6	YTÜ	67,9
7	KOC ÜNİVERSİTESİ	65,4
8	GTÜ	64,4
9	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ	63,7
10	İYTE	63,2
19	ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	49,1
25	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	46,0
32	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	42,0

ESTÜ'DE ANMA

Kurtuluş Savaşı'nın önderi, çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete irtihalinin 82. Yıldönümü münasebetiyle düzenlenen 10 Kasım Atatürk'ü Anma programı Rektör Prof. Dr. **Tuncay Döğeroğlu**'nun **Eskişehir Teknik Üniversitesi** Atatürk Anıtı'na çelenk sunumu ile başladı. Sirenler eşliğinde saygı duruşunda bulunulması ve

İstiklal Marşı ile sona eren anma programı pandemi tedbirleri kapsamında öğretim üyeleri, idari ve teknik personelin katılımları ile gerçekleştirildi. Ulu önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete irtihalinin 82. Yıl dönümü münasebetiyle bir mesaj yayımlayan Rektör Prof. Dr. **Tuncay Döğeroğlu**, "Ülkemizi 2023 yılı hedeflerine taşırmaya ve üretmeye devam ediyor, bilimin açtığı yolda emin adımlarla ilerliyoruz. Bu duygu ve düşüncelerle, ebediyete irtihalinin 82. yıl dönümünde ilelebet payidar kalacak Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü bir kez daha rahmetle, minnetle ve şükranla anıyoruz" dedi. **HM**

BİLİMİN AÇTIĞI YOLDAYIZ

» Atatürk'ü anma programında konuşan **ESTÜ Rektörü** Prof. Dr. Döğeroğlu, "Bilimin açtığı yolda ilerliyoruz" dedi. **>4'TE**

ESTÜ öğretim üyelerinin başarısı

ESTÜ öğretim üyeleri tarafından hazırlanan dört bilimsel araştırma projesi, TÜBİTAK 1001-Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı kapsamında desteklenmeye değer görüldü. Bu sonuçla **Eskişehir Teknik Üniversitesi**, 2008 yılı sonrası kurulan **üniversiteler** arasında birinci sırada yer aldı. 2020 yılı 1. dönem 1001 programı kapsamında sunulan 1964 proje önerisinden 1740'ı bilimsel değerlendirmeye alınarak, 213 proje önerisinin desteklenmesine karar verildi. Spor Bilimleri Fakültesi' den Dr. Öğretim Üyesi Günay Yıldız'ın "Lise Çağındaki Adölesan Kızlar İçin Planlı Davranış Kuramına Dayalı Fiziksel Aktivite Uygulamasının Geliştirilmesi", Fen Fakültesi' nden Prof. Dr. Uğur Serincan'ın "Esnek İnce Film GaInP Güneş Hücrelerinin Düzenli ve Düzensiz Desenlenmiş Si Altaş Üzerinden Geliştirilmesi", Doç. Dr. Figen Takıl Mutlu'nun "Yakın-Halkalar ve Yakın Halkalar Üzerindeki Modüller Üzerine Extending Özellikleri", Mühendislik Fakültesi' nden Doç. Dr. Ünal Şen'in "Elektrokimyasal Uygulamalar için Metal-Organik Kafes ve Bakteriyel Selüloz Hibrit Yapılardan Türetilmiş Karbon Bazlı Nanomalzemelerin Geliştirilmesi" Başlıklı projeleri desteklenmeye değer görüldü. 2020 yılı 1. dönem projelerinin değerlendirilmesi aşamasında 553 çevrimiçi panel düzenlendi ve bu panellere 181 farklı **üniversiteden** 2899 panelist, 861 gözlemci panelist katıldı. (HM)

ESTÜ öğrencilerine tasarım ödülü

Eskişehir Teknik Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Mimarlık Bölümü Öğrencileri Berkant Temiz ve Fırat Kılavuz, Arkitera Mimarlık Merkezi tarafından düzenlenen "Kadıköy Menderesinin Üzerinde Bir Çay Evi" temalı öğrenci yarışmasında 1.lık ve 3.lük derecesi elde etti. İstanbul'un Kadıköy

ilçesi nıhtımında bulunan mendirek üzerine çay evi olarak hizmet verecek bir mimari proje tasarlanması hedefiyle düzenlenen yarışma kapsamında, Berkant Temiz "Cross" adlı projesi ile "eşdeğer 1.lık ödülü", Fırat Kılavuz ise "Lightdeck" adlı projesiyle "eşdeğer 3.lük ödülü" almaya hak kazandı. **HM**

Ambalaj tasarımının genç yıldızlarına ödül

AMBALAJ Sanayicileri Derneği (ASD) tarafından Avrasya Ambalaj İstanbul Fuarı katkısıyla, Reed TÜYAP işbirliğinde düzenlenen 16. Ambalaj Tasarımı Ulusal Öğrenci Yarışması 2020'nin kazananları belli oldu. Türkiye'de tasarım eğitimi alan öğrencilerin ambalaj tasarımı alanına da yönelmelerini sağlamak amacıyla düzenlenen yarışmaya 17 farklı üniversitenin Grafik ve Grafik Tasarım, Görsel İletişim Tasarımı, Endüstri Ürünleri Tasarımı ve Endüstriyel Tasarım Bölümlerinden 101 öğrenci projesi başvuru yaptı. Online olarak yapılan, 11 jüri üyesinin yer aldığı Seçici Kurul toplantısı 8 - 9 Temmuz 2020 tarihlerinde gerçekleştirildi. Titizlikle yapılan değerlendirme sonrasında 17 proje finale kalmaya hak kazandı. Selçuk Üniversitesi ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi öğrencileri Berk Can Yıldız ve Eylül Hıfzioğlu, ortak geliştirdikleri 'Crack't' projesi ile yarışmada birinci oldu. Selçuk Üniversitesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü öğrencisi İlyas Sımpil, 'Ojo' adlı projesiyle ikinci olurken, **Eskişehir Teknik Üniversitesi** Endüstriyel Tasarım Bölümü öğrencisi Rabia Elif Bulut 'Standbox' projesiyle üçüncü olmaya hak kazandı.

ESTÜ'NÜN BAŞARISI

CAN HACIOĞLU - Ambalaj Sanayicileri Derneği (ASD) tarafından Avrasya Ambalaj İstanbul Fuarı katkısıyla, Reed TÜYAP iş birliğinde 16'ncısı düzenlenen ve Türkiye genelinde 17 farklı üniversite-den 101 projenin değerlendirildiği

Ambalaj Tasarımı Ulusal Öğrenci Yarışması'nda **ESTÜ** de başarıya imza attı. **Eskişehir Teknik Üniversitesi** Endüstriyel Tasarım

ETGB'den ESTÜ'ye Teknopark yatırımı

Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesi, Eskişehir Teknik Üniversitesinin 2 Eylül Kampüsü'ndeki 23 bin 338 metrekarelik alanında yeni bir Teknopark Binası inşa edecek.

onu hakkında açıklamada bulunan Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi (EOSB) başkanı Nadir Küpeli, "Eskişehir Teknik Üniversitesinde yapılan bilimsel çalışmalardan, geliştirilen yeni teknoloji ve

ürünlerin bir kısmı hem hocalarımızın hem de yetişen gençlerimizin kuracakları yeni girişimler yoluyla ticarileşecek ve Eskişehir ekonomisine ve sanayisine büyük katkı sağlayacak" dedi. **10'DA**

ESTÜ'de fidan dikildi

Eskişehir Teknik Üniversitesi'nde (ESTÜ) Milli Ağaçlandırma Günü'nde saat 11.11'de gerçekleştirilen fidan dikim etkinliğinde 150 fidan toprakla buluşturuldu.

11 Kasım Ağaçlandırma Seferberliği Milli Ağaçlandırma Günü etkinliğinin İkinci Eylül Kampüsü'nde gerçekleştirilen fidan dikim törenine Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa Şenye, Rektör Danışmanı Prof. Dr. Abidin Kılıç, Genel Sekreter Menderes Ünal'ın yanı sıra ESTÜ çalışanları katıldı. Park ve Bahçeler Müdürü Akın Akman, ESTÜ olarak öncelikli hedeflerinin kampüsler genelinde sürdürülebilir bir ekosistem oluşturmak olduğunu söyledi. **NESLİ ÖZKAY**

RADYO ESTÜ YAYINA BAŞLADI

Eskişehir Teknik Üniversitesi'nin kurumsal radyosu "Radyo ESTÜ" programlı yayınına başladı. 28 Ekim 2020 Salı günü Kurumsal İletişim Birimi'nde gerçekleştirilen açılışa Rektör Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa Şenye, Rektör Danışmanı Prof. Dr. Abidin Kılıç ve Kurumsal İletişim Birimi üyeleri katıldı.

Alper KARACA

Yaklaşık 40 gündür deneme yayını yapan Eskişehir Teknik Üniversitesi'nin kurumsal sesi Radyo ESTÜ'nün ilk anonsunu Rektör Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu yaptı. Radyo ESTÜ'nün hem öğrencilerin hem idari ve akademik çalışanların ortak sesi olacağından kurumsal aidiyet kazandırması açısından önem taşıdığına değinen Rektör Prof. Dr. Döğeroğlu, "Eskişehir Teknik Üniversitesi'nin radyo yayını başlıyor. Ümit ediyorum ki bu radyodan çok verimli, huzurlu ve yararlı haberler dinleyeceğiz.

Emeği geçen herkese çok teşekkür ediyor, herkesi sevgi ve saygıyla selamlıyorum" dedi. Eskişehir Teknik Üniversitesi değerleri ile harmanlanmış kültür, sanat, eğitim programları, Üniversite'nin nabzını tutan haberler ve bol müzik ile yayın hayatına başlayan Radyo ESTÜ'yu <http://radyoestu.eskisehir.edu.tr/> adresinden dinleyebilirsiniz.

19. SAYI YAYINLANDI

Şubat ayında yayın hayatına başlayan Eskişehir Teknik Üniversitesi "ESTÜ Aktif" 19. sayısı ile yayında. Eskişehir Teknik Üniversitesi Kurumsal İletişim Birimi ekibi tarafından her iki hafta da bir çıkarılan e-gazete; hem üniversitenin iç sesi

olması hem de üniversite ile kentimizi ve ülkemizi bir araya getirmesi yönünden oldukça yoğun beğeni ve okunma oranı ile yayın hayatına devam ediyor. **HM**

SAYI 19

29.10.2020

RADYO
ESTÜ

2020